

UNIVERZAL BANKA A.D. BEOGRAD

POLUGODIŠNJI IZVEŠTAJ

ZA 01.01. – 30.06.2012. god.

1. Finansijski izveštaji za 01.01. – 30.06.2012. godine:

- Bilans stanja
- Bilans uspeha
- Izveštaj o tokovima gotovine
- Izveštaj o promenama na kapitalu
- Napomene uz finansijske izveštaje

2. Polugodišnji izveštaj o poslovanju Univerzal banke a.d. Beograd za 01.01. – 30.06.2012. godinu

3. Izjava lica odgovornih za sastavljanje izveštaja

Период извештавања:

од

1.1.2012

до

30.6.2012

Полугодишњи финансијски извештај за банке ПФИ-Б

Пословно име: **Универзал банка АД**

Матични број (МБ): **06031676**

Поштански број и место: **11000**

Београд

Улица и број: **Француска 29**

Адреса е-поште: **office@ubbad.rs**

Интернет адреса: **www.ubbad.rs**

Усвојен (да/не): **не**

Ревидиран (да/не): **не**

Особа за контакт: **Славица Јовановић**

(уноси се само име и презиме особе за контакт)

Телефон: **011/02022-604**

Факс: **011/02022-630**

Адреса е-поште: **slavica.jovanovic@ubbad.rs**

Презиме и име: **Љиљана Стојановић**

(особа овлашћена за заступање)

БИЛАНС СТАЊА

на дан 30.06.2012

у хиљадама динара

Позиција 1	АОП 2	Износ	
		30.06. текуће године 3	31.12. претходне године 4
АКТИВА			
Готовина и готовински еквиваленти	001	2.743.135	2.856.941
Опозиви депозити и кредити	002	8.108.377	6.799.148
Потраживања по основу камата, накнада, продаје, промене фер вредности деривата и друга потраживања	003	500.290	458.340
Дати кредити и депозити	004	19.292.116	19.125.447
Хартије од вредности (без сопствених акција)	005	1.568.354	1.896.171
Удели (учешћа)	006	15.717	15.581
Остали пласмани	007	773.722	863.413
Нематеријална улагања	008	162.703	66.729
Основна средства и инвестиционе некретнине	009	2.776.078	2.135.324
Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља	010	2.920	0
Одложена пореска средства	011	0	0
Остала средства	012	175.381	879.483
Губитак изнад износа капитала	013	0	0
УКУПНО АКТИВА (од 001 до 013)	014	36.118.793	35.096.577
ПАСИВА			
Трансакциони депозити	101	4.025.091	3.783.928
Остали депозити	102	24.157.836	23.702.388
Примљени кредити	103	144.029	155.979
Обавезе по основу хартија од вредности	104	0	0
Обавезе по основу камата, накнада и промене вредности деривата	105	76.915	87.486
Резервисања	106	35.853	86.411
Обавезе за порезе	107	1.835	1.414
Обавезе из добитка	108	6.306	6.308
Обавезе по основу средстава намењених продаји и средстава пословања које се обуставља	109	0	0
Одложене пореске обавезе	110	5.020	5.020
Остале обавезе	111	1.451.404	701.747
УКУПНО ОБАВЕЗЕ (од 101 до 111)	112	29.904.289	28.530.681
КАПИТАЛ			
Капитал	113	4.643.061	4.643.061
Резерве из добити	114	1.923.226	1.805.290
Ревалоризационе резерве	115	0	0
Нереализовани губици по основу хартија од вредности расположивих за продају	116	391	391
Добитак	117	0	117.936
Губитак до нивоа капитала	118	351.392	0
УКУПАН КАПИТАЛ (од 113 до 115+117-116-118)	119	6.214.504	6.565.896
УКУПНО ПАСИВА (112+119)	120	36.118.793	35.096.577
ВАНБИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ (од 122 до 126)			
Послови у име и за рачун трећих лица	122	5.899.344	5.346.433
Преузете будуће обавезе	123	4.169.983	3.584.741
Примљена јемства за обавезе	124	0	0
Деривати	125	0	0
Друге ванбилансне позиције	126	5.907.575	2.305.115

БИЛАНС УСПЕХА

од 01.01.2012 до 30.06.2012

у хиљадама динара

Позиција	АОП	Износ	
		01.01.-30.06. текуће године	01.01.-30.06. претходне године
1	2	3	4
ПРИХОДИ И РАСХОДИ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
Приходи од камата	201	1.580.199	1.923.955
Расходи од камата	202	848.079	994.106
Добитак по основу камата (201-202)	203	732.120	929.848
Губитак по основу камата (202-201)	204		
Приходи од накнада и провизија	205	249.615	239.383
Расходи накнада и провизија	206	20.453	16.411
Добитак по основу накнада и провизија (205-206)	207	229.162	222.972
Губитак по основу накнада и провизија (206-205)	208		
Нето добитак по основу продаје хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха	209		
Нето губитак по основу продаје хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха	210		
Нето добитак по основу продаје хартија од вредности које су расположиве за продају	211		
Нето губитак по основу продаје хартија од вредности које су расположиве за продају	212		
Нето добитак по основу продаје хартија од вредности које се држе до доспећа	213		
Нето губитак по основу продаје хартија од вредности које се држе до доспећа	214		
Нето добитак по основу продаје удела (учешћа)	215		
Нето губитак по основу продаје удела (учешћа)	216		
Нето добитак по основу продаје осталих пласмана	217		
Нето губитак по основу продаје осталих пласмана	218		
Нето приходи од курсних разлика	219		254.669
Нето расходи од курсних разлика	220	822.539	
Приходи од дивиденди и учешћа	221	298	
Остали пословни приходи	222	36.353	2.925
Нето приходи по основу индиректних отписа пласмана и резервисања	223		
Нето расходи по основу индиректних отписа пласмана и резервисања	224	558.441	216.287
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	225	340.859	356.567
Трошкови амортизације	226	64.466	51.591
Оперативни и остали пословни расходи	227	402.147	410.851
Приходи од промене вредности имовине и обавеза	228	1.165.657	626.995
Расходи од промене вредности имовине и обавеза	229	326.530	850.982
ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА (203-204+207-208+209-210+211-212+213-214+215-216+217-218+219-220+221+222+223-224-225-226-227+228-229)	230		151.130
ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА (204-203+208-207+210-209+212-211+214-213+216-215+218-217+220-219-221-222+224-223+225+226+227-228+229)	231	351.392	
НЕТО ДОБИЦИ ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	232		
НЕТО ГУБИЦИ ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА	233		
РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА - ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (230-231+232-233)	234		151.130
РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА - ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (231-230+233-232)	235	351.392	
Порез на добит	236		22.509
Добитак од креираних одложених пореских средстава и смањења одложених пореских обавеза	237		
Губитак од смањења одложених пореских средстава и креирања одложених пореских обавеза	238		
ДОБИТАК (234-235-236+237-238)	239		128.621
ГУБИТАК (235-234+236+238-237)	240	351.392	
Зарада по акцији (у динарима без пара)	241		226
Основна зарада по акцији (у динарима без пара)	242		
Умањена (разводњена) зарада по акцији (у динарима без пара)	243		

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

од 01.01.2012 до 30.06.2012

у хиљадама динара

Позиција	АОП	Износ	
		01.01.-30.06. текуће године	01.01.-30.06. претходне године
1	2	3	4
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (од 302 до 305)	301	1.782.506	2.094.107
1. Приливи од камата	302	1.443.991	1.762.497
2. Приливи од накнада	303	293.123	329.762
3. Приливи по основу осталих пословних прихода	304	45.392	1.848
4. Приливи од дивиденди и учешћа у добитку	305		
II. Одливи готовине из пословних активности (од 307 до 311)	306	1.457.534	1.506.497
5. Одливи по основу камата	307	689.549	747.046
6. Одливи по основу накнада	308	20.453	20.100
7. Одливи по основу бруто зарада, накнада зарада и других личних расхода	309	340.859	356.567
8. Одливи по основу пореза, доприноса и других дажбина на терет прихода	310	81.169	84.022
9. Одливи по основу других трошкова пословања	311	325.504	298.762
III. Нето прилив готовине из пословних активности пре повећања или смањења у пласманима и депозитима (301 минус 306)	312	324.972	587.610
IV. Нето одлив готовине из пословних активности пре повећања или смањења у пласманима и депозитима (306 минус 301)	313		
V. Смањење пласмана и повећање узетих депозита (од 315 до 317)	314	1.558.538	438.219
10. Смањење кредита и пласмана банкама и комитентима	315		438.219
11. Смањење хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха, пласмана којима се тргује и краткорочних хартија од вредности које се држе до доспећа	316	312.345	
12. Повећање депозита од банака и комитената	317	1.246.193	
VI. Повећање пласмана и смањење узетих депозита (од 319 до 321)	318	1.161.251	2.319.003
13. Повећање кредита и пласмана банкама и комитентима	319	1.161.251	
14. Повећање хартија од вредности по фер вредности кроз биланс успеха, пласмана којима се тргује и краткорочних хартија од вредности које се држе до доспећа	320		685.522
15. Смањење депозита од банака и комитената	321		1.633.481
VII. Нето прилив готовине из пословних активности пре пореза на добит (312 минус 313 плус 314 минус 318)	322	722.260	
VIII. Нето одлив готовине из пословних активности пре пореза на добит (313 плус 318 минус 312 минус 314)	323		1.293.174
16. Плаћени порез на добит	324		
17. Исплаћене дивиденде	325	2	5
IX. Нето прилив готовине из пословних активности (322 минус 323 минус 324 минус 325)	326	722.257	
X. Нето одлив готовине из пословних активности (323 минус 322 плус 324 плус 325)	327		1.293.179
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (од 329 до 333)	328	180	
1. Приливи од дугорочних улагања у хартије од вредности	329		
2. Приливи од продаје удела (учешћа)	330		
3. Приливи од продаје нематеријалних улагања и основних средстава	331	180	
4. Приливи по основу продаје инвестиционих некретнина	332		
5. Остали приливи из активности инвестирања	333		
II. Одливи готовине из активности инвестирања (од 335 до 339)	334	51.802	68.288
6. Одливи по основу улагања у дугорочне хартије од вредности	335		
7. Одливи за куповину удела (учешћа)	336		
8. Одливи за куповину нематеријалних улагања и основних средстава	337	51.802	68.288
9. Одливи по основу набавке инвестиционих некретнина	338		
10. Остали одливи из активности инвестирања	339		
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (328 минус 334)	340		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (334 минус 328)	341	51.622	68.288
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (од 343 до 348)	342		
1. Приливи по основу увећања капитала	343		
2. Нето приливи готовине по основу субординираних обавеза	344		
3. Нето приливи готовине по основу узетих кредита	345		
4. Нето приливи по основу хартија од вредности	346		
5. Приливи по основу продаје сопствених акција	347		
6. Остали приливи из активности финансирања	348		
II. Одливи готовине из активности финансирања (од 350 до 354)	349		
7. Одливи по основу откупа сопствених акција	350		
8. Нето одливи готовине по основу субординираних обавеза	351		
9. Нето одливи готовине по основу узетих кредита	352		
10. Нето одливи по основу хартија од вредности	353		
11. Остали одливи из активности финансирања	354		
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (342 минус 349)	355		
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (349 минус 342)	356		
Г. СВЕГА НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (301 плус 314 плус 328 плус 342)	357	3.341.224	2.532.327
Д. СВЕГА НЕТО ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (306 плус 318 плус 324 плус 325 плус 334 плус 349)	358	2.670.589	3.893.794
Ђ. НЕТО ПОВЕЋАЊЕ ГОТОВИНЕ (357 минус 358)	359	670.635	
Е. НЕТО СМАЊЕЊЕ ГОТОВИНЕ (358 минус 357)	360		1.361.467
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ГОДИНЕ (Напомена: _____) (361, кол. 3 = 001, кол. 6)	361	2.856.941	4.533.173
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ	362		260.230
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ	363	784.441	
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ПЕРИОДА (Напомена: _____) 359 минус 360 плус 361 плус 362 минус 363] (364, кол. 3 = 001, кол. 5 и 364, кол. 4 = 001, кол. 6) (364, кол. 4 = 361, кол. 3)	364	2.743.135	3.431.936

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

од 1.1.2012 до 30.6.2012

у хиљадама динара

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13													
Позиција	АОП	Акцијски капитал (рн. 800)	АОП	Остали капитал (рн. 801)	АОП	Уписани а неуплаћени акцијски капитал (рн. 803)	АОП	Емисиона премија (рн.802)	АОП	Резерве из добити и остале резерве (група рачуна 81)	АОП	Ревалоризационе резерве (група рачуна 82, осим рн. 823)	АОП	Добитак (група рачуна 83)	АОП	Губитак до висине капитала (рн. 840, 841)	АОП	Сопствене акције (рн.128)	АОП	Нереализовани губици по основу ХОВ рас. за продају (рн. 823)	АОП	Укупно (коп. 2+3-4+5+6+7+8-9-10-11)	АОП	Губитак изнад износа капитала (рн. 842)	
Стање на дан 01.01. претходне године ____	401	3.404.886	414		427		440	1.238.175	453	1.426.379	466		479	378.911	492		505		518		448	531	6.447.903	544	
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у претходној години - повећање	402		415		428		441		454		467		480		493			506		519			532		545
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у претходној години - смањење	403		416		429		442		455		468		481		494			507		520			533		546
Кориговано почетно стање на дан 01.01. претходне године ____ (р.бр. 1+2-3)	404	3.404.886	417		430		443	1.238.175	456	1.426.379	469		482	378.911	495		508		521		448	534	6.447.903	547	
Укупна повећања у претходној години	405		418		431		444		457	378.911	470		483	117.936	496		509		522			535	496.847	548	
Укупна смањења у претходној години	406		419		432		445		458		471		484	378.911	497		510		523		57	536	378.854	549	
Стање на дан 31.12. претходне године ____ (р.бр. 4+5-6)	407	3.404.886	420		433		446	1.238.175	459	1.805.290	472		485	117.936	498		511		524		391	537	6.565.896	550	
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у текућој години - повећање	408		421		434		447		460		473		486		499			512		525			538		551
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика у текућој години - смањење	409		422		435		448		461		474		487		500			513		526			539		552
Кориговано почетно стање на дан 01.01. текуће године ____ (р.бр. 7+8-9)	410	3.404.886	423		436		449	1.238.175	462	1.805.290	475		488	117.936	501		514		527		391	540	6.565.896	553	
Укупна повећања у текућој години	411		424		437		450		463	117.936	476		489		502	351.392	515		528			541	233.456	554	
Укупна смањења у текућој години	412		425		438		451		464		477		490	117.936	503		516		529			542	117.936	555	
Стање на дан 30.06. текуће године ____ (р.бр. 10+11-12)	413	3.404.886	426		439		452	1.238.175	465	1.923.226	478		491		504	351.392	517		530		391	543	6.214.504	556	

UBB
UNIVERZAL BANKA A.D.
BEOGRAD

Beograd, ulica Francuska, broj 29
Matični broj Banke 06031676
Poreski identifikacioni broj Banke 100003025

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE ZA 30.06.2012. GODINE

Beograd, 27.07.2012. godine

1. OSNOVNE INFORMACIJE

Univerzal banka a.d. Beograd (u daljem tekstu: Banka) osnovana je 1992. godine. Do 1997. godine je poslovala pod nazivom Mešovita banka "Asi banka" a.d. Beograd.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje svih bankarskih poslova.

Banka je registrovana da obavlja depozitne, kreditne, poslove sa efektivom, garancijske, devizne, menjačke poslove, emisione i depo-poslove, poslove platnog prometa u skladu sa Zakonom, poslove posredovanja u trgovini hartijama od vrednosti, kupovinu i naplatu potraživanja i druge bankarske i finansijske poslove u skladu sa Zakonom o bankama.

Sedište Banke se nalazi u Beogradu, ulica Francuska broj 29. Matični broj Banke je 06031676. Poreski identifikacioni broj Banke je 100003025.

Banka je na dan 30.juna 2012. godine imala 466 zaposlenih (31.12.2011. godine: 482 zaposlenih). Banka u svom sastavu ima 14 filijala i 49 ekspozitura.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

2.1 Osnove za pripremanje, prezentaciju i dostavljanje finansijskih izveštaja

Zakonom o računovodstvu i reviziji (Sl.glasnik RS br.46/06,111/09 i 99/11 propisana je obaveza pravnih lica da sastavljaju godišnje finansijske izveštaje, na dan 31.decembra, kao i vanredne finansijske izveštaje u slučaju statusne promene, prodaje,stečaja i likvidacije. Obaveza sastavljanja polugodišnjih izveštaja za pojedina pravna lica propisana je Zakonom o tržištu kapitala(Sl.glasnik RS,br.31/11)

Polugodišnji finansijski izveštaji za 2012.god.su pripremljeni u skladu Zakonom o tržištu kapitala i važećim propisima u Republici Srbiji,primenom istog metoda i u istom obliku kao poslednji godišnji finansijski izveštaji.

2.2 Značajna računovodstvena prosuđivanja i procene

U primeni računovodstvenih politika Banke, rukovodstvo koristi rasuđivanja i procene prilikom vrednovanja iznosa prikazanih u finansijskim izveštajima. Najznačajnija rasuđivanja i procene obuhvataju:

(1) Poštena (fer) vrednost finansijskih instrumenata

U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišno iskustvo, stabilnost i likvidnost kod kupovine i prodaje kredita i ostalih finansijskih sredstava i obaveza i zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga poštenu (fer) vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u uslovima nepostojanja aktivnog tržišta, kako to zahtevaju MRS/MSFI.

(2) Gubici po osnovu obezvređenja kredita

Rukovodstvo Banke razmatra kredite i plasmane na dan finansijskog izveštavanja kako bi se procenilo da li je potrebno priznati gubitke po osnovu obezvređenja u bilansu uspeha.

Procenu obezvređenosti kredita i drugih plasmana koji se u smislu MRS/MSFI mogu smatrati finansijskim instrumentima, Banka utvrđuje pojedinačno po svakom plasmanu, odnosno finansijskom instrumentu uz primenu metode diskontovanja očekivanih budućih tokova na njihovu sadašnju vrednost. Visinu gubitka utvrđenu diskontovanjem, Banka utvrđuje kao razliku između iskazane nominalne vrednosti sredstava i sadašnje vrednosti očekivanih budućih novčanih tokova gotovine. Tako utvrđeni gubitak (ispravka vrednosti) Banka knjiži u poslovnim knjigama na teret rashoda.

Iznos procenjene rezerve za potencijalne gubitke po osnovu garancija i druge vanbilansne evidencije knjiži se na teret bilansa uspeha i iskazuje se kao obaveza u bilansu stanja.

(3) Obevređenje učešća u kapitalu i ostalim hartijama od vrednosti raspoloživim za prodaju

Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju (učesća u kapitalu i ostale hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) iskazane su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti, ili po tržišnoj vrednosti, zavisno od toga koja je niža. Hartije od vrednosti za koje ne postoji aktivno tržište iskazane su po nadoknadivoj vrednosti.

Banka smatra učesća u kapitalu i ostale hartije od vrednosti raspoložive za prodaju obevređenim kada postoji značajno ili prolongirano smanjenje fer vrednosti ovih sredstava ispod njihove nabavne vrednosti ili kada postoje drugi objektivni dokazi obevređenja. Rukovodstvo Banke prosuđuje šta se smatra značajnim ili prolongiranim smanjenjem fer vrednosti. Pored toga, Banka procenjuje i druge faktore, kao što su oscilacije u kretanju tržišnih vrednosti akcija.

(4) Odložena poreska sredstva

Banka priznaje odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenih prenosivih poreskih gubitaka i prenosivih poreskih kredita do mere do koje je verovatno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da neiskorišćeni prenosivi poreski krediti i neiskorišćeni prenosivi poreski gubici budu iskorišćeni.

(5) Dugoročne beneficije zaposlenih

Obaveze i troškovi po osnovu dugoročnih beneficija zaposlenih se određuju korišćenjem aktuarskog vrednovanja. Aktuarsko vrednovanje podrazumeva pretpostavke o diskontnim stopama, budućem povećanju zarada, odlascima zaposlenih i stopama mortaliteta. Usled dugoročne prirode ovih obaveza, njihove procene su predmet značajnih neizvesnosti. Banka nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplatu zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovane obaveze. Po osnovu otpremnina za odlazak u penziju Banka je izvršila adekvatna rezervisanja.

2.3 Pregled primenjenih značajnih računovodstvenih politika

Najvažnije računovodstvene politike primenjene prilikom pripremanja ovih finansijskih izveštaja su prikazane u nastavku.

(1) Preračun stranih valuta

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu, utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan promene.

Potraživanja i sredstva u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunata su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspeha, kao dobitci ili gubici po osnovu kursnih razlika.

Preuzete i potencijalne obaveze u stranoj valuti preračunate su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan.

(2) Finansijski instrumenti

(i) Datum inicijalnog priznavanja

Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava, koja zahteva prenos sredstava u roku koji je utvrđen propisima ili konvencijama na datom tržištu, se priznaje na datum trgovanja (ili datum poravnanja), tj. na datum kada se Banka obaveže da će kupiti ili prodati sredstvo (ili na datum kada Banka primi kupljeno ili prenese prodato sredstvo).

(ii) Početno priznavanje finansijskih instrumenata

Klasifikacija finansijskih instrumenata prilikom početnog priznavanja zavisi od svrhe zbog koje su finansijski instrumenti stečeni i njihovih karakteristika. Finansijski instrumenti se prilikom početnog priznavanja vrednuju po fer vrednosti korigovanoj za nastale zavisne troškove kupovine ili njihovog emitovanja, izuzev u slučaju hartija od vrednosti i drugih plasmana kojima se trguje.

(iii) Derivati

Derivati se priznaju po fer vrednosti i evidentiraju kao sredstva, ako je njihova fer vrednost pozitivna, ili obaveze, ako je njihova fer vrednost negativna. Promene fer vrednosti derivata se priznaju u bilansu uspeha.

Derivati ugrađeni u druge finansijske instrumente se posebno identifikuju i tretiraju kao posebni derivati i priznaju po fer vrednosti, ako njihove ekonomske karakteristike i rizici nisu blisko povezani sa ekonomskim karakteristikama i rizicima matičnog ugovora i ako matični ugovor nije namenjen trgovanju i iskazan po fer vrednosti.

(iv) Hartije od vrednosti i drugi plasmani kojima se trguje

Hartije od vrednosti i drugi plasmani kojima se trguje obuhvataju sve finansijske instrumente namenjene trgovanju i derivate i priznaju se u bilansu stanja po fer vrednosti. Promene fer vrednosti se priznaju u bilansu uspeha. Prihodi od kamata i prihodi od dividendi na ove instrumente se priznaju u okviru prihoda od kamata, odnosno prihoda od dividendi u skladu sa definisanim ugovornim uslovima, odnosno kada se ustanovi pravo na priliv po osnovu dividende. ...

Kada negativni efekti, odnosno pad vrednosti hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju (uglavnom akcija), ne predstavljaju trajno obezvređenje već fluktuaciju po osnovu vanrednih okolnosti koje su uslovile pad cena akcija i shodno tome, imparitetni gubici po osnovu obezvređenja hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju nisu preneti u bilans uspeha, već su prikazani u okviru bilansa stanja kao odbitna stavka kapitala.

(v) Finansijske obaveze kojima se trguje

Banka nije imala finansijske obaveze kojima trguje.

(vi) Finansijska sredstva ili finansijske obaveze koje se iskazuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Rukovodstvo prilikom inicijalnog priznavanja nije klasifikovano finansijske instrumente u kategorije finansijskih sredstava ili obaveza koji se iskazuju po fer vrednosti preko bilansa uspeha.

(vii) Dobici na prvi dan

Kada se cena transakcije na neaktivnom tržištu razlikuje od fer vrednosti na osnovu ostalih uporedivih tržišnih transakcija u okviru istog instrumenta ili baziranih na tehnikama procenjivanja čiji varijabilni parametri obuhvataju samo podatke raspoložive na uporedivim tržištima, Banka odmah priznaje razliku između cene transakcije i poštene fer vrednosti (dobitak na prvi dan) u bilansu uspeha. U slučajevima kada se koriste podaci koji nisu uporedivi sa tržišnim informacijama, razlika između cene transakcije i vrednosti utvrđene korišćenjem modela se priznaje u bilansu uspeha kada ulazni parametri postanu uporedivi sa tržišnim informacijama, ili prilikom prestanka priznavanja instrumenta.

(viii) Hartije od vrednosti koja se drže do dospeća

Hartije od vrednosti koja se drže do dospeća imaju fiksne ili odredive iznose plaćanja i datume dospeća i Banka ima nameru i mogućnost da ih drži do dospeća. Nakon početnog vrednovanja, ulaganja u hartije od vrednosti koje se drže do dospeća se iskazuju u neotplaćenim iznosima plasmana, uzimajući u obzir sve popuste ili premije prilikom sticanja, umanjnim za iznose ispravki vrednosti po osnovu obezvređenja. Prihodi po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se obračunavaju metodom efektivne kamatne stope, uzimajući u obzir diskonte i premije ostvarene prilikom sticanja određenog instrumenta, i iskazujući u okviru prihoda od kamata. Naknade koje su deo efektivnog prinosa na ove instrumente se razgraničavaju i iskazuju kao pasivna vremenska razgraničenja i priznaju u korist bilansa uspeha tokom perioda trajanja instrumenta.

(ix) Hartije od vrednosti stečene u repo transakcijama sa Narodnom bankom Srbije

Hartije od vrednosti koje je Banka stekla kupovinom od Narodne banke Srbije, uz ugovorenu obavezu ponovne prodaje, po osnovu Okvirnog ugovora o prodaji hartija od vrednosti sa obavezom kupovine tih hartija, se na dan bilansa stanja iskazuje po amortizovanoj vrednosti.

(x) Krediti i plasmani bankama i komitentima

Kreditni su iskazani u bilansu stanja u visini odobrenog plasmana, umanjenog za otplaćenu glavicu i ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni vrednosti konkretno identifikovanih rizika za pojedine plasmane i rizike za koje iskustvo ukazuje da su sadržani u kreditnom portfoliju. U proceni navedenih rizika rukovodstvo Banke primenjuje interno usvojenu metodologiju koja je obelodanjena u napomeni Rezervisanja i ispravka vrednosti nenaplativih potraživanja.

U toku 2011. godine, Banka je obračunavala ispravku vrednosti potraživanja kao razliku između potraživanja po osnovu glavnice i kamate koju je iskazala u svojim evidencijama i iznosa potraživanja koji se može naplatiti, obračunatog kao sadašnja vrednost očekivanih novčanih tokova, diskontovanih primenom efektivne kamatne stope, a u skladu sa zahtevima MRS 39 -'Finansijski instrumenti:Priznavanje i merenje'.

Rukovodstvo Banke vrši procenu kreditnog rizika, odnosno ispravke vrednosti plasmana na osnovu pojedinačne procene rizičnih kredita za 80% kreditnog portfolija a za 20%(manje pojedinačno značajnih plasmana) grupno, sve u skladu sa poseno utvrđenom Metodologijom. Očekivani novčani tok se procenjuje uzimajući u obzir urednost u plaćanju, finansijsko stanje dužnika i kvalitet kolaterala.

Ovako obračunata ispravka vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama knjiži se na teret rashoda Banke.

Posebna rezerva za potencijalne gubitke procenjuje se u skladu sa propisima Narodne banke Srbije. Krediti, plasmani i druga izloženost Banke klasifikuje se u kategoriju A, B, V, G, i D, u skladu sa procenom naplativosti kredita i drugih plasmana, u zavisnosti od: broja dana koliko je prekoračen rok dospeća glavnice i kamate, finansijskog položaja komitenta i kvaliteta pribavljenih sredstava obezbeđenja.

Razlika iznosa posebne rezerve za potencijalne gubitke obračunate u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki i iznosa ispravki vrednosti bilansne aktive i rezervisanja po vanbilansnim stavkama koja je obračunata po internoj metodologiji izdvaja se iz neraspoređene dobiti.

Otpis nenaplativih potraživanja se vrši na osnovu odluka suda, poravnanja zainteresovanih strana ili na bazi odluka Upravnog odbora.

(xi) Utvrđivanje fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu na dan bilansa stanja se bazira na kotiranim tržišnim cenama bez umanjenja po osnovu transakcionih troškova.

Fer vrednost finansijskih instrumenata koji nisu kotirani na aktivnom tržištu se određuje korišćenjem odgovarajućih tehnika vrednovanja. Tehnike vrednovanja obuhvataju tehnike neto sadašnje vrednosti, poređenje sa sličnim instrumentima za koje postoje tržišne cene i ostale relevantne modele.

(xii) Obevređenje finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Banka procenjuje da li postoje objektivni dokazi obezvređenja nekog sredstva ili grupe sredstava. Smatra se da je finansijsko sredstvo ili grupa sredstava obezvređeni ako, i samo ako, postoje objektivni dokazi obezvređenja koji proizilaze iz jednog ili više događaja nastalih nakon inicijalnog priznavanja sredstva i taj događaj (ili događaji) utiče na procenjene buduće tokove gotovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se pouzdano mogu proceniti. Dokazi o obezvređenju uključuju indikacije da se jedan dužnik ili grupa dužnika suočava sa značajnim finansijskim poteškoćama, docnije pri servisiranju kamate ili glavnice, verovatnoću da će doći do stečaja ili neke druge finansijske reorganizacije i kada dostupni podaci pokazuju da je došlo do merljivog smanjenja budućih tokova gotovine, kao što su promene u okviru neizmirenih obaveza ili ekonomskih uslova koji su u korelaciji sa odstupanjima od ugovorenih uslova.

Ulaganja u hartije od vrednosti koje se drže do dospeća

Banka vrši individualnu procenu da bi utvrdila da li postoje objektivni dokazi o obezvređenju ulaganja u hartije od vrednosti koje se drže do dospeća. Ukoliko postoje objektivni dokazi da je došlo do obezvređenja, iznos gubitka po osnovu obezvređenja se vrednuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine. Knjigovodstvena vrednost sredstva se smanjuje i iznos gubitka se priznaje na teret bilansa uspeha.

Ukoliko, u narednoj godini, dođe do smanjenja iznosa procenjenog obezvređenja kao posledica nekog događaja koji je usledio nakon priznavanja obezvređenja, svaki iznos obezvređenja koji je prethodno priznat se umanjuje i efekti se evidentiraju u korist bilansa uspeha.

Učešća u kapitalu i ostale hartije od vrednosti raspoložive za prodaju

Kada su u pitanju učešća u kapitalu i ostale hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, Banka vrši procenu na dan bilansa stanja da li postoje objektivni dokazi da je jedno ili više ulaganja obezvređeno.

U slučaju učešća u kapitalu drugih pravnih lica klasifikovanih kao raspoloživih za prodaju, u objektivne dokaze se svrstavaju značajan ili prolongiran pad fer vrednosti ulaganja ispod nabavne vrednosti. Kada postoje dokazi o obezvređenju, kumulativni gubitak, vrednovan kao razlika između nabavne cene i tekuće fer vrednosti, umanjen za bilo koji gubitak usled obezvređenja tog ulaganja, koje je prethodno priznato u na teret bilansa uspeha, se uklanja iz kapitala i priznaje se na teret bilansa uspeha. Ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja učešća u kapitalu se ne ukidaju preko bilansa uspeha, već se povećanja fer vrednosti, nakon priznatog obezvređenja, priznaje direktno u korist kapitala. Ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja učešća u kapitalu, koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano utvrditi, se procenjuju kao razlika između njihove knjigovodstvene vrednosti i sadašnje vrednosti očekivanih budućih tokova gotovine, priznaju se na teret bilansa uspeha i ne ukidaju do prestanka priznavanja sredstava.

U slučaju dužničkih instrumenata koji su klasifikovani kao raspoloživi za prodaju, obezvređenje se procenjuje na osnovu istih kriterijuma kao i za finansijska sredstva koja se iskazuju po amortizovanoj nabavnoj vrednosti. Ukoliko se, u narednoj godini, fer vrednost dužničkog instrumenta poveća i ukoliko se taj rast može objektivno povezati sa događajem koji se desio nakon što je gubitak usled obezvređenja priznat na teret bilansa uspeha, gubitak usled obezvređenja se ukida u korist bilansa uspeha.

(xiii) Reprogramirani krediti

Kada je u mogućnosti, Banka radije reprogramira kredite nego što realizuje sredstva obezvređenja. To može da podrazumeva produženje roka otplate kao i nove uslove kreditiranja. Nakon izmene uslova, ne smatra se da je kredit dospeo. Rukovodstvo kontinuirano kontroliše reprogramirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja. I dalje se vrši individualna ili grupna procena obezvređenja, primenom prvobitne efektivne kamatne stope.

(xiv) Netiranje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se mogu netirati i prikazati u neto iznosu u bilansu stanja, ako i samo ako Banka ima zakonsko pravo prebijanja priznatih iznosa sredstava i obaveza i ukoliko namerava da izvrši izmirenje u neto iznosu ili da istovremeno realizuje sredstvo i izmiri obavezu.

(xv) Računovodstvo hedžinga

Banka ne koristi računovodstvo hedžinga.

(3) Lizing

Sagledavanje da li je određeni ugovor lizing ili sadrži elemente lizinga se zasniva na suštini ugovora i zahteva procenu da li ispunjenje ugovora zavisi od upotrebe određenog sredstva ili grupe sredstava i da li ugovor podrazumeva prenos prava korišćenja sredstava. Banka nema ugovora za koje se može smatrati da su lizing ugovori.

(4) Priznavanje prihoda i rashoda

Prihodi se priznaju u meri u kojoj je verovatno da će Banka ostvariti prilikom ekonomskih koristi i da se prihodi mogu pouzdano proceniti. Sledeći specifični kriterijumi priznavanja takođe moraju biti ispunjeni da bi prihodi bili priznati.

(i) Prihodi od kamata i slični prihodi i rashodi

Za sve finansijske instrumente vrednovane po amortizovanoj vrednosti i kamatonosne finansijske instrumente raspoložive za prodaju, prihodi ili rashodi od kamata se iskazuju po efektivnoj kamatnoj stopi. Prilikom određivanja efektivne kamatne stope uzimaju se u obzir svi ugovorni uslovi koji se odnose na taj finansijski instrument.

Na sva potraživanja kod kojih postoji evidentno problem naplate u roku, obračunata kamata se prenosi na račun suspendovane kamate u vanbilansnoj evidenciji.

Prenos i storniranje obračunate kamate sa računa prihoda na račun suspendovane kamate se vrši od dana utuženja potraživanja za naplatu, ili od dana donošenja odluke Izvršnog odbora o prenosu obračunate kamate na račun suspendovane kamate za potraživanja za koja je nadležna služba procenila da se ne mogu naplatiti u roku od godinu dana, iako potraživanje nije utuženo.

(ii) Prihodi od naknada i provizija

Banka ostvaruje prihode od naknada i provizija koji proizilaze iz širokog spektra usluga koje Banka pruža svojim klijentima. Prihodi od naknada se mogu svrstati u dve kategorije:

(iii) Prihod od naknada po osnovu usluga koje se pružaju u određenom vremenskom periodu

Naknade dobijene za pružanje usluga tokom određenog perioda su razgraničene tokom tog perioda.

(iv) Prihodi od naknada povezani sa izvršenjem određenog posla

Naknade ili komponente naknada koje su povezane sa izvršenjem određenog posla se priznaju pošto se ispune odgovarajući kriterijumi.

(v) Prihodi od dividendi

Prihodi od dividendi se priznaju kada se ustanovi pravo Banke na priliv po osnovu dividendi.

(vi) Prihodi od zakupnina

Prihodi od zakupnina koji se odnose na investicione nekretnine se priznaju ravnomerno tokom perioda zakupa i iskazuju se u korist bilansa uspeha u okviru ostalih poslovnih prihoda.

(5) Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U Izveštajima o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumeva se gotovina, deponovani viškovi likvidnosti kod Narodne banke Srbije, sredstva na računima kod drugih banaka i sredstva na žiro računu i ostala novčana sredstva

(6) Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema se iskazuju po nabavnoj vrednosti izuzimajući troškove svakodnevnog održavanja, umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke po osnovu obezvređenja.

Amortizacija se obračunava korišćenjem proporcionalne metode u cilju smanjenja vrednosti nekretnina i opreme na njihove rezidualne vrednosti tokom procenjenog korisnog veka upotrebe. Procenjeni korisni vek upotrebe sredstava se kreću u sledećim rasponima:

Građevinski objekti	do 77 godina
Kompjuterska oprema	Od 3 do 5 godina
Ostala oprema	6 do 14 godina

Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe sredstava obuhvataju se kao promene u računovodstvenim procenama.

Do prestanka priznavanja nekretnina i opreme dolazi nakon otuđenja ili kada se ne očekuju ekonomske koristi od tog sredstva u budućnosti. Gubici ili dobici koji proističu iz prestanka priznavanja vrednosti sredstva (obračunati kao razlika između neto prihoda od otuđenja i neto knjigovodstvene vrednosti sredstva) se priznaju u bilansu uspeha za godinu kada je došlo do prestanka priznavanja, u okviru ostalih poslovnih rashoda ili ostalih poslovnih prihoda.

(7) Investicione nekretnine

Banka drži određene nekretnine kao investicije u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnine i/ili porasta vrednosti nekretnine. Banka primenjuje isti računovodstveni tretman za investicione nekretnine kao i za ostale nekretnine.

(8) Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke po osnovu obezvređenja.

Korisni vek upotrebe nematerijalnih sredstava se procenjuje kao ograničen ili neograničen. Nematerijalna sredstva sa ograničenim vekom trajanja se amortizuju tokom korisnog veka upotrebe. Period i metod amortizacije za nematerijalna sredstva sa ograničenim vekom upotrebe se proveravaju najmanje jednom godišnje, na kraju finansijske godine. Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe ili očekivanom obrascu potrošnje budućih ekonomskih koristi sadržanih u sredstvu se obuhvataju tako što se promeni period ili metod amortizacije i tretiraju se kao promene u računovodstvenim procenama. Troškovi amortizacije nematerijalnih sredstava sa ograničenim vekom trajanja se priznaju na teret bilansa uspeha, u okviru ostalih poslovnih rashoda.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja se obračunava korišćenjem proporcionalne metode u cilju smanjenja vrednosti nematerijalnih ulaganja na njihove rezidualne vrednosti tokom procenjenog korisnog veka upotrebe, kako sledi:

Licence za software	3 do 5 godina
Ostala nematerijalna ulaganja	3 do 5 godina

(9) Obezvređenje nefinansijskih sredstava

Banka procenjuje na dan bilansa stanja, ukoliko događaji ili promene okolnosti ukazuju da knjigovodstvene vrednosti nefinansijskih sredstava mogu biti obezvređene, da li postoje indikacije da nefinansijsko sredstvo može da bude obezvređeno.

Ukoliko takva indikacija postoji, odnosno kada se zahteva godišnje testiranje obezvređenja sredstva, Banka procenjuje nadoknadive vrednosti sredstva. Ukoliko se utvrdi da je knjigovodstvena vrednost sredstva (ili grupe sredstava, odnosno jedinice koja generiše gotovinu) veća od nadoknadive vrednosti, sredstvo je obezvređeno i knjigovodstvena vrednost sredstva se umanjuje do procenjenog iznosa nadoknadive vrednosti.

Prethodno priznat gubitak po osnovu obezvređenja se revidira samo ukoliko je došlo do promene u procenama korišćenim za određivanje nadoknadive vrednosti sredstva, od trenutka kada je gubitak po osnovu obezvređenja priznat. U tom slučaju, knjigovodstvena vrednost sredstva se uvećava do nadoknadive vrednosti.

(10) Finansijske garancije

Banka odobrava finansijske garancije koje se sastoje od plativih i činidbenih garancija, akreditiva, akcepta menica i drugih poslova jemstva. Finansijske garancije se inicijalno priznaju u bilansu stanja po fer vrednosti, u okviru rezervisanja, nakon priliva naknade po osnovu odobravanja finansijske garancije. Nakon inicijalnog priznavanja, obaveze Banke koje proističu iz finansijskih garancija se vrednuje u iznosu amortizovane naknade ili iznosu najbolje procene troškova neophodnih da bi se izmirila finansijska obaveza koja nastaje kao rezultat garancije, u zavisnosti koji je iznos viši.

Povećanje obaveza koje se odnosi na finansijske garancije se iskazuje na teret bilansa uspeha, u okviru rashoda indirektnih otpisa plasmana i rezervisanja. Primljene naknade se priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od naknada i provizija ravnomerno tokom perioda trajanja garancije.

(11) Naknade zaposlenima - Beneficije zaposlenih

Definisani planovi doprinosa

Banka obračunava i plaća doprinose za penziona i zdravstveno osiguranje i doprinose za osiguranje od nezaposlenosti po stopama utvrđenim zakonom na bazi bruto zarada zaposlenih. Troškovi doprinosa priznaju se u bilansu uspeha u istom periodu kao i troškovi zarada na koje se odnose. Banka nema dodatnih obaveza za naknade zaposlenima po ovom osnovu.

Dugoročne naknade zaposlenima

U skladu sa Zakonom o radu Banka ima obavezu isplate naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju u iznosu od 3 prosečne mesečne zarade zaposlenog ili prosečne zarade u Banci isplaćene za poslednja tri meseca koja prethode mesecu u kojem je ostvareno pravo na penziju.

Troškovi i obaveze po osnovu ovih planova nisu obezbeđeni fondovima. Obaveze po osnovu naknada i sa njima povezani troškovi se priznaju u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih gotovinskih tokova primenom aktuarske metode projektovanja po jedinici prava. Aktuarski dobici i gubici i troškovi prethodno izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspeha kada nastanu.

(12) Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kada Banka ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, kao rezultat prethodnog događaja, verovatno je da će biti potreban odliv ekonomskih koristi da bi obaveza bila izmirena i moguće je izvršiti pouzdanu procenu iznosa obaveze.

(13) Porez na dobit

Tekući porezi

Tekuća poreska sredstva i obaveze koja se odnose na tekuću i prethodne poreske godine vrednovani su u iznosu za koji se očekuje da će biti povraćen odnosno plaćen nadležnim poreskim organima. Primenjene poreske stope korišćene pri obračunu tekućih poreskih sredstava i obaveza su propisane poreskim propisima primenljivim na dan datuma bilansa stanja. Tekući porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentira na teret, odnosno u korist kapitala.

Porez na dobit predstavlja iznos obračunatog poreza primenom poreske stope 10% na iznos dobitka pre oporezivanja, po odbitku efekata stalnih razlika koje propisanu poresku stopu svode na efektivnu poresku stopu. Konačni iznos obaveza po osnovu poreza na dobit utvrđuju se primenom propisane poreske stope na poresku osnovicu utvrđenu poreskim bilansom.

Zakon o porezu na dobit Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima.

Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjeње poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porezi

Odloženi porez na dobitak obračunava se korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike između poreske osnovice potraživanja i obaveza u bilansu stanja i njihove knjigovodstvene vrednosti. Važeće poreske stope na datum bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog datuma stupile na snagu, se koriste za utvrđivanje razgraničenog iznosa poreza na dobitak. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike.

Odložena poreska potraživanja se priznaju za sve odbitne privremene razlike i efekte poreskih gubitaka i poreskih kredita, koji se mogu prenositi u naredne fiskalne periode, do stepena do kojeg će verovatno postojati oporeziva dobit od koje se preneti poreski gubitak i krediti mogu umanjiti.

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose u skladu sa republičkim, poreskim i opštim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru ostalih poslovnih rashoda.

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica

Sredstva po poslovima u ime i za račun trećih lica, kojima Banka upravlja uz naknadu, su uključena u bilans stanja Banke.

Pravična vrednost

Finansijski izveštaji su prikazani po metodu prvobitne nabavne vrednosti, uključujući korekcije i rezervisanja u cilju svođenja pozicija sredstava na realnu vrednost.

Poslovna politika Banke je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive ili pasive za koju postoji zvanične tržišne informacije do kojih se dolazi na osnovu alternativnih tehnika vrednovanja i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. Po mišljenju rukovodstva, iznosi u finansijskim izveštajima odražavaju realnu vrednost koja u datim okolnostima najverodostojnije i najkorisnije za potrebe finansijskog izveštavanja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije i propisima Narodne banke Srbije regulišu finansijsko izveštavanje banaka.

(14) Uporedni podaci

U cilju usaglašavanja sa prezentacijom u tekućoj godini, izvršene su određene reklasifikacije uporednih podataka, kada je to bilo potrebno.

Uporedni podaci za prošlu godinu u bilansu uspeha i u izveštaju o tokovima gotovine prikazani su kao polugodišnji podaci na dan 30.06.2011.godine, dok kod bilansa stanja i izveštaja o promenama na kapitalu kao uporedni podaci uneti su podaci na dan 31.12.2011.god.

3. PRIHODI I RASHODI OD KAMATA

	30.06.2012.	30.06.2011
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od kamata	1.580.199	1.923.955
Druge banke, sektor finansija i osiguranja	17.953	17.291
Narodna banka Srbije	19.450	18.055
Preduzeća	1.151.185	1.473.683
Javni sektor	22.914	32.799
Stanovništvo	123.913	81.620
Strana lica	0	0
Drugi komitenti	671	1.864
Preduzetnici	15.374	17.745
Hartije od vrednosti	228.739	280.898
Rashodi od kamata	848.079	994.106
Druge banke, sektor finansija i osiguranja	130.352	162.304
Narodna banka Srbije	0	0
Preduzeća	465.856	507.558
Javni sektor	11.440	13.584
Preduzetnici	1.719	1.396
Stanovništvo	208.305	265.593
Strana lica	3.753	27
Drugi komitenti	26.654	43.644
Hartije od vrednosti	0	-
Neto prihodi od kamata	732.120	929.848

Prihodi i rashodi od kamata po klasama finansijskih instrumenata:

	30.06.2012	30.06.2011
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od kamata	1.580.199	1.923.955
Gotovina i kratkoročna sredstva	3.163	2.252
Depoziti kod Narodne banke Srbije	16.287	15.803
Plasmani bankama	17.953	17.291
Plasmani komitentima	1.190.144	1.526.091
Hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	0	0
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	228.739	280.898
Ostalo-stanovništvo	123.913	81.620
Rashodi od kamata	848.079	994.106
Depoziti banaka, sektor finansija i osiguranja	130.352	162.304
Depoziti komitenata	507.678	566.182
Izdate hartije od vrednosti	0	0
Obaveze po osnovu kredita	0	0
Ostalo-stanovništvo	210.049	265.620
Neto prihodi od kamata	732.120	929.848

4. PRIHODI I RASHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

	30.06.2012.	30.06.2011.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od naknada i provizija	249.615	239.383
Poslovi platnog prometa u zemlji	126.452	121.197
Poslovi platnog prometa sa inostranstvom	7.605	13.705
Poslovi kupovine i prodaje deviza	523	673
Poslovi sa platnim karticama	18.184	11.703
Garancijski i drugi poslovi jemstva	41.816	50.407
Poslovi upravljanja sredstavima za račun drugih lica	33.648	32.041
Ostale naknade i provizije	21.387	9.657
Rashodi od naknada i provizija	20.453	16.411
Poslovi platnog prometa u zemlji	7.787	6.631
Poslovi platnog prometa sa inostranstvom	1.091	1.078
Poslovi kupovine i prodaje deviza	0	0
Poslovi sa platnim karticama	0	0
Brokerske naknade i provizije	155	722
Ostale naknade i provizije	11.420	7.980
Neto dobitak od naknada i provizija	229.162	222.972

5. NETO RASHODI/PRIHODI OD KURSNIH RAZLIKA

	30.06.2012.	30.06.2011.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Pozitivne kursne razlike	1.216.560	2.895.437
Negativne kursne razlike	2.039.099	2.640.768
Neto rashodi/prihodi od kursnih razlika	(822.539)	230.271

6. NETO PRIHODI-RASHODI PO OSNOVU INDIREKTNIH OTPISA

	30.06.2012.	30.06.2011.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od ukidanja ispravki	1.207.469	1.148.357
Bilansnih pozicija	992.543	1.012.399
Vanbilansnih pozicija	186.200	135.022
Prihodi od ukidanja neiskoriš.rezervisanja za penzije	109	0
Prihodi od naplaćenih suspendovane kamate	28.617	936
Rashodi indirek.pojedinačnih otpisa	1.765.909	1.364.644
Bilansnih pozicija	1.688.037	1.222.157
Vanbilansnih pozicija	77.348	142.466
Rezervisanja za penzije	0	0
Rashodi po osnovu suspenzija kamata	524	21
Neto rashodi po osnovu indirektnih otpisa	(558.441)	(216.287)

7. PRIHODI OD PROMENE VREDNOSTI IMOVINE I OBAVEZA

	30.06.2012	30.06.2011
	RSD hiljada	RSD hiljada
Prihodi od promene vrednosti plasmana	1.162.292	626.995
Prihodi od promene vrednosti subordiniranih obaveza	3.365	0
Ukupno prihodi od promene vrednosti imovine i obaveza	1.165.657	626.995

8. RASHODI OD PROMENE VREDNOSTI IMOVINE I OBAVEZA

	30.06.2012.	30.06.2011
	RSD hiljada	RSD hiljada
Rashodi od promene vrednosti plasmana	307.983	850.982
Rashodi od promene vrednosti po osnovu subordiniranih obaveza	18.547	0
Ukupno rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza	326.530	850.982

9. ZARADA PO AKCIJI

Osnovna zarada po akciji je izračunata tako što je godišnji neto dobitak ili gubitak, koji može da se pripiše vlasnicima običnih akcija Banke, podeli ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija koje su bile u opticaju tokom perioda.

Razvodnjena zarada po akciji izračunava se tako što se godišnji neto dobitak ili gubitak, koji može da se pripiše vlasnicima običnih akcija Banke (nakon korigovanja za kamatu na konvertibilne prioritetne akcije i kamatu na konvertibilne obveznice, ne uključujući porez), podeli sa ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija koje su bile u opticaju tokom perioda i uveća za ponderisani prosečni broj običnih akcija koje bi proistekle iz konverzije svih razvodnjenih potencijalnih običnih akcija.

Banka nema potrebe da izračunava razvodnjenu zaradu po akcijama, s obzirom da njen akcionarski kapital čine isključivo obične akcije.

Banka je na kraju prvog polugodišta 2012. godine ostvarila gubitak u iznosu od **351.392** hiljada RSD. Ovakav rezultat perioda direktna je posledica povećanja negativnog neto efekta indirektnih otpisa plasmana i rezervi za gubitke koji je u odnosu na isti period prethodne godine povećan za preko 340 miliona RSD.

Sledeća tabela prikazuje podatke koji se odnose na rezultate poslovanja i broj akcija, koji su korišćeni u obračunima osnovne zarade po akciji:

	30.06.2012	2011.
	RSD	RSD
Neto gubitak / dobitak koji se odnosi na vlasnike običnih akcija Banke	(619)	208
Neto gubitak/dobitak koja se odnosi na vlasnike običnih akcija Banke, korigovana za efekte konvertibilnih finansijskih instrumenata	(619)	208

10. OSTALI PLASMANI

	30.06.2012.	31.12.2011.
	RSD hiljada	RSD hiljada
U dinarima	1.067.983	805.713
- garancije pale na teret banke	536.496	403.723
-kupljeni plasmani	507.982	383.999
-ostali plasmani	23.505	17.991
U stranoj valuti	179.374	309.524
-garancije pale na teret banke	149.804	128.228
-ostali plasmani	29.570	181.296
Ispravke vrednosti	(473.636)	(251.824)
Stanje na dan 30.06.2012/31.12.2011.	773.722	863.413

Kupljeni plasmani (faktoring) u iznosu od 507.982 RSD(000) odnose se na JP Direkcija za izgradnju,urbanizam i stambene poslove opštine Prokuplje u iznosu od 283.858 RSD(000) , Rudnik- modna konfekcija Gornji Milanovac u iznosu od 100.141 RSD(000) i Valjaonica bakra AD u iznosu 122.436 RSD (000).

11. HARTIJE OD VREDNOSTI

	30.06.2012.	31.12.2011.
	RSD hiljada	RSD hiljada
U dinarima		
HOV raspoložive za prodaju	660	340
HOV koje se drže do dospeća	1.054.723	1.618.954
Blagajnički zapisi Trezora	214.000	317.830
Odstupanje od nominalne vrednosti	29)	(29)
Ispravke vred.dospelih HOV	(48.461)	(40.924)
U stanjoj valuti		
Dugoročne HOV RS koje se drže do dospeća	347.461	0
Neto stanje 30.06.2012/31.12.2011.	1.568.354	1.896.171

12. OSNOVNA SREDSTVA, INVESTICIONE NEKTERNINE I NEMATERIJALNA ULAGANJA

Promene na osnovnim sredstvima, investicionim nekretninama i nematerijalnim ulaganjima:

	Zemljište i građevinski objekti	Oprema	Oprema uzeta u finansijski lizing	Ukupno osnovna sredstva	Investicione nekretnine	Nematerijalna ulaganja
	RSD hiljada	RSD hiljada	RSD hiljada	RSD hiljada	RSD hiljada	RSD hiljada
Nabavna vrednost						
Stanje na početku godine	801.934	574.889		1.376.823	1.171.509	108.720
Povećanje	6.585	7.615		14.200	678.190	109.088
Prenosi						
Otuđenja i rashodovanja		920		920		
Ostalo						
Stanje na dan 30.06.2012.g.	808.519	581.584		1.390.103	1.849.699	217.808
Akumulirana amortizacija i obezvređenje						
Stanje na početku godine	45.921	364.851		410.772	2.237	41.991
Povećanje	8.175	35.763		43.938	7.412	13.493
Prenosi						379

Otuđenja i rashodovanja		636		636		
Povećanje/(smanjenje) obezvređenja						
Ostalo						
Stanje na dan 30.06.2012.g.	54.096	399.978		454.074	9.649	55105
Neto sadašnja vrednost na dan 30.06.2012.g.	754.423	181.606		936.029	1.840.050	162.703
na dan 31. decembra 2011.	756.013	210.037		966.050	1.169.274	66.729

Banka nema građevinskih objekata koji su pod hipotekom radi obezbeđenja otplate obaveza po osnovu kredita. Neto sadašnju vrednost opreme na dan 30. Juna 2012. godine najvećim delom čine računarska i telekomunikaciona oprema, kancelarijski nameštaj i motorna vozila.

Banka je u 2011.godini primila nepokretnosti naplatom potraživanja i deo u iznosu od 1.171.510 RSD(000) klasifikovala kao investicione nekretnine i izdala u zakup.Najveći broj objekata stavljen je u funkciju investicionih nekretnina u decembru 2011.godine i to:

- Poslovni objekat Crveni krst I deo u Nišu vrednosti 117.271.340,43 din.površine 1.073 m2,
  - Deo zgrade Luke Beograd,prizemlje i I sprat vrednosti 392.959.260,95 din.ukupne površine 5.744 m2,
  - Poslovna zgrada Velefarm u Vojvode Stepe 414/V vrednosti 319.167.666,28 din.ukupne površine 1.833 m2 i
  - Poslovna zgrada Velefarm u Užicu-Borići vrednosti 145.872.280,86 din. ukupne površine1.658 m2
- a u junu 2012 god.stavila je u funkciju investicionih nekretnina, zemljište u iznosu 666.010 RSD(000)

Ostvareni prihodi od zakupa investicionih nekretnina iznose 29.802 RSD (000).

13. OSTALA SREDSTVA

	30.06.2012.	31.12.2011.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Potraživanja od zaposlenih	10.262	9.766
Potraživanja po osnovu preplaćenih poreza i doprinosa, osim poreza na dobit	49	49
Dati avansi	9.285	54.060
Ostala potraživanja iz poslovnih odnosa	149.574	143.110
Zalihe	3.548	3.315
Materijalne vrednosti primljene po osnovu naplate potraživanja	86.292	755.223
Ostala sredstva-potraž.za više plaćen porez na dobit	19.668	19.668
Razgraničena potraživanja za obračunatu kamatu:		
- u dinarima	31.050	17.392
- u stranoj valuti	0	164
Ostala aktivna vremenska razgraničenja:		
- u dinarima	13.826	10.208
Ukupno ostala sredstva i aktivna vremenska razgraničenja	323.554	1.012.955
Ispravka vrednosti	(148.173)	(133.472)
Stanje na dan 30.06.2012./31.12.2011	175.381	879.483

14. REZERVISANJA

	30.06.2012.	31.12.2011.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Rezervisanja za gubitke po garancijama	13.929	62.805
Rezervisanja za gubitke po avansima	112	26
Rezervisanja za penzije	21.812	23.580
Rezervisanja za sudske sporove	0	0
Stanje na dan 30.06.2012./31.12.2011.	35.853	86.411

15. OSTALE OBAVEZE I PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	30.06.2012.	31.12.2011.
	RSD hiljada	RSD hiljada
U dinarima	918.189	611.948
Obaveze prema dobavljačima	53.729	27.300
Obaveze po naplaćenim studentskim kreditima	199.157	378.652
Obaveze za primljene uplate za osnivanje firmi	2.599	4.691
Obaveze za primljene uplate za ostala pravna lica	2.688	0
Ostale obaveze	33.395	19.199
Razgraničene obaveze za evid. kamatu	19.866	19.593
Razgraničeni prihodi od kamata	43.912	85.608
Razgraničeni prihodi od naknada	70.607	76.905
Subordinirane obaveze	492.236	0
U stranoj valuti	533.213	89.799
Primljene donacije	14.725	13.236
Obaveze u obračunu naplćata iz AP Kosovo i Metohija	0	22
Ostale obaveze	1.718	872
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu	38.126	9.201
Razgraničene obaveze za obračunatu kamatu – štednja	247.002	66.468
Subordinirane obaveze	231.641	0
Stanje na dan 30.06.2012./31.12.2011	1.451.402	701.747

16. FER VREDNOST FINANSIJSKIH INSTRUMENTA**Sredstva za koja je fer vrednost aproksimativno jednaka knjigovodstvenoj vrednosti**

Za finansijska sredstva i finansijske obaveze koje su likvidne ili imaju kratak rok dospeća (do 12 meseci) pretpostavlja se da su knjigovodstvene vrednosti aproksimativno jednake njihovoj fer vrednosti. Ova pretpostavka se takođe odnosi na depozite po viđenju, štedne depozite bez roka dospeća i finansijske instrumente sa varijabilnim kamatnim stopama

Finansijski instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza sa fiksnom kamatnom stopom, koja se evidentiraju po amortizovanoj nabavnoj vrednosti, se procenjuje poređenjem tržišnih kamatnih stopa pri početnom priznavanju sa tekućim tržišnim stopama koje trenutno važe za slične finansijske instrumente. Procenjena fer vrednost depozita sa fiksnom kamatom stopom, se bazira na diskontovanim novčanim tokovima koristeći prevladujuće kamatne stope na tržištu novca za ugovore sa sličnim kreditnim rizikom i rokom dospeća. Za kotirane emitovane dužničke instrumente, fer vrednosti se izračunavaju na osnovu kotiranih cena na tržištu. Za finansijske instrumente za koje nisu dostupne tržišne cene, koristi se model diskontovanog novčanog toka koji je baziran na krivi prinosa tekuće kamatne stope koja odgovara preostalom periodu do roka dospeća.

17. UPRAVLJANJE RIZICIMA**17.1. Uvod**

Rizici su karakteristični za bankarsko poslovanje, ali se njima upravlja posredstvom procesa neprekidnog identifikovanja, merenja, procene i praćenja. Procesi upravljanja rizicima su presudni za profitabilno poslovanje Banke i svaki pojedinac u Banci je, u svom domenu, odgovoran za njihovu optimizaciju. Banka je izložena većem broju rizika u svom poslovanju, a prvenstveno kreditnom riziku, riziku likvidnosti, kamatnom riziku, deviznom i ostalim tržišnim rizicima, riziku koncentracije, riziku ulaganja, riziku zemlje, operativnom riziku.

Struktura upravljanja rizicima obuhvata Upravni odbor, Izvršni odbor, Odbor za reviziju, Sektor za unutrašnju reviziju, Sektor za bonitet i upravljanje rizicima, Sektor kontrole usklađenosti poslovanja banke, kao i ostale organizacione delove Banke u pojedinim fazama procesa upravljanja rizicima, čije su nadležnosti i odgovornosti u upravljanju rizicima Banke definisane zakonskim i podzakonskim propisima i internim aktima Banke.

Sektor za bonitet i upravljanje rizicima

Sektor za bonitet i upravljanje rizicima u organizacionoj strukturi Banke je u funkciji organizacionog razdvajanja dve funkcije Banke i to izvršavanja operativnih poslova, s jedne strane, i procesa upravljanja rizicima koji su vezani za obavljanje tih poslova, s druge strane.

Sektor za bonitet i upravljanje rizicima se bavi rizicima kojima je Banka izložena, u skladu sa prirodom, obimom i složenosti poslovanja banke, tj. sa njenim rizičnim profilom, pri čemu se posebna pažnja poklanja kreditnom riziku, riziku likvidnosti, kamatnom riziku, deviznom riziku, riziku koncentracije, riziku ulaganja, riziku zemlje i operativnom riziku.

Upravljanje rizicima od strane Sektora za bonitet i upravljanje rizicima podrazumeva sprovođenje postupaka kojima se rizici identifikuju, mere, procenjuju i prate, izveštavanje organizacionih delova i organa rukovođenja i upravljanja Bankom i predlaganje mera u cilju minimiziranja rizika u poslovanju Banke.

17.2. Adekvatnost upravljanja rizicima

U skladu sa odredbama Zakona o bankama i pratećih podzakonskih akata za sprovođenje ovog Zakona, Banka ima usvojenu Strategiju za upravljanje rizicima, Politiku za upravljanje rizicima i Procedure za upravljanje rizicima, kao i organizacionu strukturu upravljanja rizicima prilagodjenu zahtevima proizišlim iz regulative koja se odnosi na segment upravljanja rizicima i omogućava ostvarivanje utvrđenih ciljeva i principa za upravljanje rizicima. Tokom 2011. godine Banka je upravljala rizicima u skladu sa prudencionim zahtevima regulatornih organa i u skladu sa internim aktima usvojenim radi efikasnijeg upravljanja rizicima. Upravljanje rizicima Banke je usklađeno sa veličinom i organizacionom strukturom Banke, obimom aktivnosti i vrstama i složenosti poslova koje Banka obavlja.

Upravljanje rizicima i sistemi izveštavanja

Praćenje i kontrola rizika su prvenstveno zasnovani na uspostavljanju limita. Ovi limiti odražavaju poslovnu strategiju i tržišnu poziciju, tj. okruženje Banke, kao i nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati. Banka prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika.

Upravnom odboru, Izvršnom odboru, Odboru za reviziju i Sektoru za unutrašnju reviziju se kvartalno dostavlja sveobuhvatan izveštaj o upravljanju rizicima koji sadrži sve neophodne informacije za ocenu i izvođenje zaključaka o rizicima kojima je Banka izložena. S obzirom na njihov značaj, mesečno se sačinjavaju izveštaji o kreditnom, kamatnom i riziku likvidnosti, koji se dostavljaju nadležnim organima na razmatranje.

17.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza klijenta prema Banci.

Identifikovanje kreditnog rizika se vrši u fazi uspostavljanja inicijalnog kontakta klijenta sa Bankom, u fazi formiranja dosijea klijenta i u toku trajanja plasmana Banke.

Merenje kreditnog rizika se vrši:

- 1) izračunavanjem vrednosti određenih pokazatelja finansijskog stanja klijenta, pri čemu vrsta korišćenih pokazatelja zavisi od vrste klijenta i specifičnosti koje njegov pravni status, delatnost i ostale karakteristike uslovljavaju.
- 2) analiziranjem prikupljenih podataka o klijentu i njegovom poslovanju, aktuelnih na dan podnošenja zahteva klijenta, koji moraju biti tačni, potpuni i ažurni kako bi obezbedili kvalitetnu informaciju o finansijskom stanju i kreditnoj sposobnosti klijenta.

Procena kreditnog rizika se iskazuje kategorizacijom potraživanja Banke i vrši se u skladu sa:

- odredbama odluke Narodne banke Srbije kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke, u cilju obračuna rezerve za procenjene gubitke, i
- usvojenim internim modelom Banke za procenu kreditnog rizika, u cilju obračuna ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama.

Sektor za bonitet i upravljanje rizicima je, tokom 2011. godine, vršio analizu aktuelnih podataka dostavljenih od strane klijenata, Sektora plasmana pravnim licima i Sektora za poslove sa stanovništvom i, na osnovu svih kvantitativnih i kvalitativnih kriterijuma, vršio kategorizaciju plasmana u skladu sa pomenutom odlukom NBS i internim modelom Banke za procenu kreditnog rizika.

Ublažavanje rizika podrazumeva utvrđivanje mera i pravila za primenu tih mera, koje se odnose na preuzimanje, smanjenje, diversifikaciju, prenos i izbegavanje rizika koje je Banka identifikovala, izmerila i procenila. Ublažavanje rizika se postiže:

- doslednom primenom postupaka identifikovanja, merenja i procene rizika od strane nadležnih organizacionih jedinica Banke i organa Banke
- pomoću informacionog sistema koji obezbeđuje podatke za blagovremeno i kontinuirano analiziranje i praćenje izmena stanja i strukture, tj. kvaliteta kreditnog portfolija Banke

Praćenje kreditnog rizika se vrši kako na nivou pojedinačnog klijenta, tako i na nivou ukupnog kreditnog portfolija Banke.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku ne uzimajući u obzir kolateral ili bilo koje sredstvo obezbeđenja

Sledeća tabela pokazuje maksimalnu izloženost kreditnom riziku pozicija bilansa stanja, uključujući derivate. Maksimalna izloženost je prikazana u neto knjigovodstvenom iznosu, ne uzimajući u obzir efekte smanjenja rizika putem kolaterala ili drugih instrumenata zaštite od rizika:

	Maksimalna bruto izloženost	
	30.06.2012.	31.12.2011.
	RSD hiljada	RSD hiljada
Gotovina i gotovinski ekvivalenti (osim gotovine u blagajni)	2.139.702	2.226.495
Deopoziti kod centralne banke i hartije od vrednosti koje se mogu refinansirati kod centralne banke	8.108.377	6.799.148
Potraživanja za kamatu i naknadu	500.290	458.340
Plasmani bankama i klijentima	19.292.116	19.125.447
Ulaganje u hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	1.568.354	1.896.171
Učešća u kapitalu i ostale hartije od vrednosti raspoložive za prodaju	15.717	15.581
UKUPNO	31.624.556	30.521.182
Ukupno finansijske garancije	4.169.983	3.584.741
Ukupna izloženost kreditnom riziku	35.497.539	34.105.923

Sredstva obezbeđenja i ostala sredstva zaštite od kreditnog rizika

Iznos i tip zahtevanog sredstva obezbeđenja zavisi od procenjenog kreditnog rizika svakog komitenta.

Osnovni tipovi kolaterala su za komercijalne kredite, hipoteke na poslovnim i stambenim nepokretnostima, zaloga na zalihama i potraživanjima i ostaloj pokretnoj i nepokretnoj imovini, sadužništva.

Banka prati tržišnu vrednost sredstava obezbeđenja i traži dodatna sredstva obezbeđenja u skladu sa ugovorima i naknadnim procenama.

U skladu sa procedurama Banke, Banka može vršiti preuzimanje sredstva obezbeđenja, a na taj način se umanjuju ili izmiruju iznosi nenaplaćenih potraživanja od komitenata.

Procena obezvređenja

Najznačajniji faktori koji se uzimaju u obzir prilikom procene obezvređenja plasmana su: postojanje kašnjenja u servisiranju obaveza prema banci, uočene slabosti u tokovima gotovine komitenata, postojanje pogoršanja kreditnog rejtinga, kao i nepoštovanje uslova definisanih ugovorom. Banka vrši procenu obezvređenja na dva nivoa, individualnom i grupnom.

U vezi sa stopom obezvređenosti kredita, napominje se da su počev od 31.12.2006. g., primenjeni međunarodni računovodstveni standardi u proceni bilansnih i vanbilansnih plasmana, tj. u obračunu ispravke vrednosti bilansne aktive, odnosno rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama.

Sektor za bonitet i upravljanje rizicima je izvršio procenu plasmana pravnim licima prema Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS), u skladu sa finansijskom sposobnošću i kreditnom istorijom klijenata, tj. u skladu sa realnošću naplate plasmana, prema informacijama Sektora Banke zaduženih za praćenje plasmana u fazi redovnih odnosa sa klijentima i u fazi kada su plasmani u statusu povećanog rizika, kojima su definisali novčani prilivi po plasmanima u budućnosti. Procena je izvršena u skladu sa računovodstvenim politikama Banke. Ovaj oblik procene izvršen je i u Sektoru za poslove sa stanovništvom za plasmane fizičkim licima, u skladu sa računovodstvenom politikom Banke za ovu vrstu plasmana, čime je knjigovodstveno stanje plasmana korigovano u skladu sa MRS.

Pojedinačno procenjivanje ispravke vrednosti

Pri proceni plasmana Banka je individualno procenjivala plasmane klijentima koji čine 80% bruto bilansa obuhvaćenog kreditnim portfoliom. Banka određuje visinu ispravke vrednosti za svaki pojedinačno značajan kredit i plasman. Prilikom utvrđivanja visine ispravke vrednosti uzima se u obzir mogućnost ostvarivanja poslovnih planova komitenta, sposobnost komitenta da poboljša rezultate poslovanja u slučaju nastanka finansijskih poteškoća, vrednost po kojoj se kolaterali mogu realizovati i vremenski rokovi realizacije kolaterala, raspoloživost alternativne finansijske podrške komitentima, mogućnost naplate dospelih potraživanja, kao i vremenska dimenzija očekivanih tokova gotovine. Procena obezvređenja se počev od 31.01.2011.g. vrši na kraju svakog meseca.

Vanbilansni plasmani koji se odnose na iste klijente kao i pojedinačno procenjivana bilansna potraživanja, obezvređuju se prosečnim ponderisanim stopama kojima se obezvređuju bilansna potraživanja od tih individualno procenjivanih klijenata.

Grupno procenjivanje ispravke vrednosti

Banka grupno procenjuje obezvređenje kredita koji nisu pojedinačno značajni (uključujući kreditne kartice, stambene kredite kao i druge pozajmice date komitentima), kao i pojedinačno značajnih kredita za koje ne postoje objektivni dokaz o individualnom obezvređenju. Procena obezvređenja se počev od 31.01.2011.g. vrši krajem svakog meseca i tom prilikom se analizira svaki poseban kreditni portfolio, koji predstavlja specifičnu grupu kredita i plasmana sa sličnim karakteristikama.

Obezvređenje vanbilansnih plasmana se vrši istim procentom kojim se vrši obezvređenje isto rangiranih grupa bilansnih plasmana.

17.4. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospelje obaveze. Likvidnost predstavlja sposobnost Banke da pravovremeno izmiri svoje dospelje obaveze i ona zavisi prvenstveno od posedovanja likvidnih sredstava, tj. od toka gotovine i sposobnosti Banke da sredstva obezbedi na tržištu. Da bi se smanjio ili ograničio ovaj rizik, Banka nastoji da diversifikuje svoje izvore finansiranja, da upravlja aktivom, tj. pasivom, razmatrajući njenu likvidnost i da prati buduće novčane tokove i dnevnu likvidnost Banke. To uključuje procenu očekivanih novčanih tokova i postojanje rezervi likvidnosti na višem ili nižem nivou.

Banka održava portfolio visoko likvidnih hartija od vrednosti i diversifikovanih sredstava koja može lako da konvertuje u gotovinu u slučaju nepredvidivih i negativnih oscilacija u tokovima gotovine. Banka takođe održava zahtevani nivo obavezne dinarske i devizne rezerve, u skladu sa zahtevima Narodne banke Srbije.

Banka kontinuirano meri i prati nivo likvidnosti Banke obračunom pokazatelja likvidnosti koji se utvrđuje u skladu sa odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje upravljanje rizikom likvidnosti banke. Prethodno pomenuti pokazatelj tokom godine bio je sledeći:

Koeficijent likvidnost	30.06.2012	31.12.2011.
Prosek tokom perioda	1,83	1,98

Pored navedenog pokazatelja, Banka kontinuirano meri i prati nivo likvidnosti primenom interne metodologije, kroz:

- praćenje stanja i promena strukture bilansa Banke na dan, odnosno za period (na osnovu prosečnih dnevnih vrednosti)
- gep analizu (analizu neusklađenosti pozicija aktive i pasive, odnosno priliva i odliva po vremenskim segmentima)
- indikatore (racia) likvidnosti na osnovu originalnih bilansnih pozicija, analize stres scenarija
- analizu stres scenarija (podrazumeva analizu promene stanja likvidnosti Banke pod pretpostavkom nastanka ekstremnih promena ključnih internih i spoljnih faktora koji su od uticaja na likvidnost Banke i sprovodi se projektovanjem promena aktive Banke, kao reakcije Banke na projektovane promene njene pasive, tj. testiranjem njene sposobnosti da odgovori zahtevima

klijenata u slučaju kada dođe do povlačenja: svih transakcionih i depozita po viđenju, depozita pet najvećih deponenata pravnih lica, depozita deset najvećih deponenata).

17.5 Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled promena kamatnih stopa, a Banka je izložena ovom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi.

Osnovna metodologija merenja kamatnog rizika polazi od definisanja i grupisanja stavki aktive i pasive Banke u više vremenskih ('repricing') intervala prema njihovoj ročnosti, koja se sa stanovišta kamatnog rizika poklapa sa periodom preostalim do:

- ugovorenih rokova dospeća, kod stavki sa ugovorenim fiksnim kamatnim stopama,
- sledećeg određivanja (ponovno utvrđivanje ili automatska promena) kamatne stope, kod stavki sa ugovorenim promenljivim kamatnim stopama.

Za svaku grupu stavki bilansa i svaki definisani vremenski ('repricing') interval izračunavaju se prosečne ponderisane kamatne stope sredstava i obaveza na određeni dan, koje se upoređuju sa kamatnim stopama u prethodnim periodima posmatranja i kamatnim stopama na finansijskom tržištu. Prati se i visina i struktura nekamatonosnih pozicija aktive i pasive, kao i valutna struktura kamatonosnih i nekamatonosnih pozicija bilansa Banke.

Bazičnu meru kamatnog rizika predstavlja koeficijent kamatne osetljivosti (koeficijent gepa) koji se izračunava kao odnos kamatno osetljive aktive i kamatno osetljive pasive i odražava spremnost Banke da preuzme rizik u pogledu budućeg kretanja kamatnih stopa na tržištu, naročito u periodima velikih oscilacija tržišnih kamatnih stopa.

Osetljivost finansijskog rezultata Banke na očekivane, odnosno projektovane promene kamatnih stopa zavisi od strukture dospeća i visine postojećih-ugovorenih kamatnih stopa kamatonosnih stavki aktive i pasive. Gep analiza omogućava merenje i procenu ove osetljivosti izračunavajući neto promenu finansijskog rezultata pri projektovanoj promeni kamatnih stopa. Banka je procenjivala kamatni rizik na osnovu :

- koeficijenta kamatne osetljivosti
- učešća gep pozicije u kamatno osetljivoj aktivu
- odnosa prosečne ponderisane kamatne stope na kamatonosnu aktivu i prosečne ponderisane stope na kamatonosnu pasivu, uvećane za projektovani godišnji porast indeksa potrošačkih cena
- učešća izmerene promene neto prihoda od kamata pri projektovanoj promeni kamatnih stopa u neto prihodu od kamata pri postojećim kamatnim stopama
- mogućnosti merenja osetljivosti finansijskog rezultata na promene kamatnih stopa na pozicije aktive i pasive u raznim smerovima i različitim intenzitetom.

17.6 Devizni rizik

Devizni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi i u knjizi trgovanja.

U funkciji upravljanja deviznim rizikom Banka koristi limite koje je propisala Narodna banka Srbije, kao i limite koje su usvojili nadležni organi Banke. Pozicije za svaku značajnu valutu se prate svakodnevno kako bi se osiguralo da vrednosti datih pozicija ostanu u visini utvrđenih limita.

		EUR		USD		Ostale valute		RSD hiljada		
30.06.2012.		EUR	Indeks. EUR	USD	Indeks.USD	Ostale	Indeks.ostalo	Ukupno dev. podbilans	Dinarski podbilans	Ukupno
1	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	207.038	0	38.369	0	70.282	0	315.689	2.427.446	2.743.135
2	Depoziti kod NBS	5.885.875	0	749.390	0	0	0	6.635.264	1.473.112	8.108.377
3	Potrazivanja za kamatu i naknadu	3.545	179.016	1.025	5.737	0	0	189.323	310.967	500.290
4	Plasmani bankama	1.155	249.999	0	0	0	0	251.154	0	251.154
5	Plasmani ostalom fin.sektoru	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Plasmani privredi	428.637	8.119.304	12.341	616.174	0	0	9.176.456	8.213.225	17.389.681
7	Plasmani stanovnistvu	0	581.029	0	0	0	0	581.029	1.070.252	1.651.281
8	HOV kojima se trguje	347.460	0	0	0	0	0	347.460	1.220.894	1.568.354
9	Učešća u kapitalu	0	0	3.718	0	0	0	3.718	11.999	15.717
10	Ostali plasmani	52.269	68.701	2.406	0	0	0	123.377	650.345	773.722
11	Nematerijalna ulaganja	0	0	0	0	0	0	0	162.703	162.703
12	Osnovna sredstva	0	0	0	0	0	0	0	2.776.078	2.776.078
13	Stalna sredstva namenjena prodaji	0	0	0	0	0	0	0	2.920	2.920
14	Ostala sredstva i AVR	5.719	23.853	18	0	0	0	29.591	145.790	175.381
15	Odložena poreska sredstva	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Ukupno aktiva	6.931.698	9.221.902	807.267	621.911	70.284	0	17.653.062	18.465.731	36.118.793
15	Transakcioni depoziti banaka	0	0	19.833	0	0	0	19.833	11.969	31.802
16	Transakcioni depoziti ost.fin.sekt.	60.457	0	0	0	0	0	60.457	149.177	209.634
17	Transakcioni depoziti privrede	1.251.164	0	60.582	0	35	0	1.311.781	1.969.077	3.280.858
18	Transakcioni depoziti stanov.	177.752	0	12.353	0	24.775	0	214.880	287.917	502.797
19	Ostali depoziti banaka	713.281	0	0	0	0	0	713.281	0	713.281
20	Ostali depoziti ost.fin.sekt.	585.353	40.888	0	0	0	0	626.241	1.842.300	2.468.541
21	Ostali depoziti privrede	2.923.091	873.904	1.210.529	0	0	0	5.007.524	7.558.369	12.565.893
22	Ostali depoziti stanovn.	8.212.771	0	65.477	0	36.649	0	8.314.897	95.224	8.410.121
23	Primljeni krediti	33.394	19	30.409	0	185	0	64.007	80.022	144.029
24	Obaveze po osnovu HOV	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Obaveze za kamate i naknade	7.998	361	4.117	0	0	0	12.476	64.439	76.915
26	Rezervisanja	0	0	0	0	0	0	0	35.853	35.853
27	Obaveze za poreze	0	0	0	0	0	0	0	1.835	1.835
28	Obaveze iz dobitka	0	0	0	0	0	0	0	6.306	6.306
29	Ostale obaveze i PVR	524.039	497.945	9.048	0	128	0	1.031.160	420.244	1.451.404
30	Odložene poreske obaveze	0	0	0	0	0	0	0	5.020	5.020
	Ukupno obaveze	14.489.300	1.413.117	1.412.348	0	61.772	0	17.376.537	12.527.752	29.904.289
31	Akcijski i ostali kapital	0	0	0	0	0	0	0	4.643.061	4.643.061
32	Rezerve	0	0	0	0	0	0	0	1.923.226	1.923.226
33	Nerealizovani gubici po osnovu HOV	0	0	0	0	0	0	0	-391	-391
34	Akumulirana dobit	0	0	0	0	0	0	0	-351.392	-351.392
	Ukupno pasiva	14.489.3000	1.413.117	1.412.348	0	61.772	0	17.376.537	18.742.256	36.118.793
	Neto devizna pozicija na dan 30.06	-7.557.602	7.808.785	-605.081	621.911	8.512	0	276.525	-276.525	0

Banka kontinuirano meri i prati devizni rizik putem pokazatelja deviznog rizika, na način propisan od strane Narodne banke Srbije. Banka je utvrđivala pokazatelj deviznog rizika na dan, za sve radne dane u mesecu, kao i mesečni pokazatelj deviznog rizika, za svaki mesec u toku godine.

Pokazatelj deviznog rizika je odnos ukupne neto otvorene devizne pozicije (koja predstavlja veći iznos od ukupne duge otvorene pozicije ili ukupne kratke otvorene pozicije u zavisnosti od toga koja je od ovih apsolutnih vrednosti veća), uključujući apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu i ostalim plemenitim metalima, s jedne strane, i kapitala Banke, s druge strane.

Sledeća tabela prikazuje izloženost Banke deviznom riziku na dan 30.juna 2012. godine. U tabeli su uključena sredstva i obaveze po njihovim knjigovodstvenim vrednostima.

U RSD

Redni broj	Pozicija	Euro (EUR)		SAD dolar (USD)		Svajcarski franak (CHF)		Funta sterling (GBP)		Ostale valute		Ukupno
		Ukupno	Od toga u dinarima indeksirano deviznom klauzulom	Ukupno	Od toga u dinarima indeksirano deviznom klauzulom	Ukupno	Od toga u dinarima indeksirano deviznom klauzulom	Ukupno	Od toga u dinarima indeksirano deviznom klauzulom	Ukupno	Od toga u dinarima indeksirano deviznom klauzulom	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	Neto spot pozicija (1.1 - 1.2)	30.392	7.808.485	16.829	621.912	2.893	0	2.999	0	2.620	0	55.733
1.1.	Devizna imovina	16.153.307	9.221.603	1.429.182	621.912	56.556	0	4.639	0	9.089	0	17.652.775
1.2.	Devizne obaveze	16.122.915	1.413.118	1.412.353	0	53.665	0	1.640	0	6.469	0	17.597.042
2.	Neto forvard pozicija (2.1 - 2.2)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1.	Duga pozicija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2.	Kratka pozicija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.	Opcije (3.1 - 3.2)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.1.	Duga pozicija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3.2.	Kratka pozicija	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Duga otvorena pozicija (1+2+3, ako je 1+2+3>0)	30.392	0	16.829	0	2.893	0	2.999	0	2.620	0	55.733
5.	Kratka otvorena pozicija (1+2+3, ako je 1+2+3<0)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	Neto otvorena devizna pozicija	30.392	0	16.829	0	2.893	0	2.999	0	2.620	0	55.733
7.	Pozicija u zlatu											0
8.	Kapital											2.648.435
9.	Pokazatelj deviznog rizika											2,10

17.7. Rizik zemlje

Rizik zemlje se definiše kao rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke zbog nemogućnosti Banke da naplati potraživanja od lica prema kome je Banka izložena iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

Identifikacija rizika zemlje se vrši na osnovu podataka o klijentima Banke čije je sedište izvan Republike Srbije i o iznosu potraživanja Banke od tih klijenata.

Rizik zemlje se meri utvrđivanjem pripadnosti zemlje dužnika određenoj grupi zemalja i rejtinga zemlje dužnika koji su, prema poslednjem rangiranju, agencije utvrdile za određenu zemlju.

Procena rizika zemlje se vrši na osnovu utvrđene pripadnosti zemlje dužnika određenoj grupi zemalja, kao i poredjenjem rezultata merenja rejtniga zemlje dužnika sa, u momentu procene važećim, vrednostima rejtinga, koje opredeljuju rizik zemlje kao nulti, prihvatljiv ili delimično prihvatljiv.

17.8. Rizik izloženosti

Rizik izloženosti je rizik koji proizilazi iz izloženosti banke prema jednom licu ili grupi lica.

Identifikacija rizika izloženosti se vrši na osnovu podataka i informacija o klijentima Banke, njihovoj međusobnoj povezanosti ili povezanosti sa Bankom i knjigovodstvenog stanja potraživanja Banke prema njenim klijentima, kao i na osnovu ostalih podataka, na osnovu kojih se vrši utvrđivanje grupisanja.

Rizici izloženosti se mere na osnovu visine izloženosti Banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica, pregleda izloženosti Banke prema licima povezanim sa Bankom i podatka o visini kapitala Banke

Procena rizika izloženosti se vrši poredjenjem rezultata merenja rizika izloženosti Banke sa, u momentu procene važećim, limitima izloženosti, a rezultat poredjenja opredeljuje izmereni rizik izloženosti Banke kao prihvatljiv ili neprihvatljiv

17.9. Rizik ulaganja

Rizik ulaganja podrazumeva rizik ulaganje Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva.

Identifikacija rizika ulaganja se vrši na osnovu podataka i informacija o ulaganjima Banke u druga pravna lica, o ulaganjima Banke u osnovna sredstva Banke i o kapitalu Banke.

Rizik ulaganja se meri na osnovu pregleda ulaganja Banke u lica koja nisu lica u finansijskom sektoru, koja su u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke i podataka o visini kapitala Banke

Procena rizika se vrši poredjenjem rezultata merenja rizika ulaganja Banke sa, u momentu procene važećim limitima ulaganja, a rezultat poredjenja opredeljuje izmereni rizik ulaganja Banke kao prihvatljiv ili neprihvatljiv.

17.10. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta u radu zaposlenih, neadekvatnih unutrašnjih procedura i procesa u Banci, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih spoljnih događaja.

Banka ne može očekivati da eliminiše sve operativne rizike, ali uvođenjem rigoroznog kontrolnog okvira i nadgledanjem i odgovaranjem na potencijalne rizike, Banka je u mogućnosti da smanjuje ove rizike. Dugoročni cilj Banke u upravljanju operativnim rizikom je da se minimiziraju njegovi negativni efekti na finansijski rezultat i kapital Banke.

Upravljanje operativnim rizikom uključuje efektivnu podelu dužnosti, pristup, ovlašćenje i usaglašavanje procedura, obuku osoblja i proces nadgledanja.

Praćenje operativnih rizika obuhvata evidentiranje događaja koji predstavljaju operativni rizik i njihovo pridruživanje određenom tipu operativne greške, poslovnoj liniji na koju događaj utiče, klasi proizvoda pogođenoj događajem, gubitku koji događaj sobom nosi i preduzetim merama za izbegavanje takvih događaja u budućem periodu.

17.11. Tržišni rizik

Tržišni rizici su rizici od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promena vrednosti portfolija finansijskih instrumenata, usled promena tržišnih varijabli kao što su kamatne stope, devizni kursevi, cene hartija od vrednosti, cene roba, a uključuju kamatni, devizni i ostale tržišne rizike. Banka nije izložena ostalim tržišnim rizicima koji proizilaze iz pozicija koje se vode u knjizi trgovanja Banke.

18. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom, što predstavlja širi koncept od iznosa kapitala prikazanog u bilansu stanja, su:

- da obezbedi usaglašenost sa zahtevima Narodne banke Srbije,
- da obezbedi mogućnost dugoročnog nastavka poslovanja uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama,
- da obezbedi jaku kapitalnu osnovu kao podršku daljem razvoju poslovanja Banke.

Rukovodstvo Banke redovno prati pokazatelje adekvatnosti kapitala Banke i druge pokazatelje poslovanja koje propisuje Narodna banka Srbije i dostavlja kvartalne izveštaje Narodnoj banci Srbije o ostvarenim vrednostima pokazatelja. Zakonom o bankama Republike Srbije je propisano da banke moraju da održavaju minimalni iznos kapitala od dinarske protivvrednosti 10 miliona evra prema zvaničnom srednjem kursu, pokazatelj adekvatnosti kapitala od najmanje 12%, kao i da obim i strukturu svog poslovanja usklade sa pokazateljima poslovanja propisanim Odlukom o upravljanju rizicima i Odlukom o adekvatnosti kapitala. Banka upravlja strukturom kapitala i vrši usklađivanja u skladu sa promenama u ekonomskom uslovima i rizikom karakterističnim za aktivnosti Banke. U cilju da održi ili prilagodi strukturu kapitala, Banka može korigovati iznos dividendi koji plaća akcionarima,

povraćaj kapitala akcionarima ili emitovati odgovarajuće hartije od vrednosti. Nije bilo promena u ciljevima, politikama i procesima u odnosu na prethodnu godinu.

19. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Banka nije imala značajnijih događaja nakon datuma Bilansa stanja koji bi materijalno uticali na finansijske izveštaje.

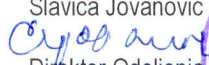
20. DEVIZNI KURSEVI

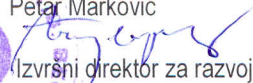
Devizni kurs utvrđen na međubankarskom sastanku deviznog tržišta primenjen na preračun pozicija bilansa stanja na dan 30.juna 2012. i 31.decembra 2011. godine za date valute iznosi:

Valuta	30.06.2012.	31.12.2011.
EUR	115,8203	104,6409
CHF	96,3724	85,9127
USD	92,1476	80,8662

Beograd, 27.07. 2012. godine

Lica odgovorna za sastavljanje finansijskih izveštaja

Slavica Jovanović

 Direktor Odeljenja za
 finan.računovodstvene
 poslove

Petar Marković

 Izvršni direktor za razvoj

UBB
UNIVERZAL BANKA A.D.
BEOGRAD

POLUGODIŠNJI IZVEŠTAJ

**O POSLOVANJU UNIVERZAL BANKE A.D. BEOGRAD
ZA 2012. GODINU**

Beograd, jul 2012. godine

I. Uvod

Polugodišnji izveštaj o poslovanju Banke sastavljen je u skladu sa čl.52. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“, br.31/2011) i čl.4.5.7. i 8. Pravilnika o sadržini formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS“, br. 14/2012). Izveštaj je zasnovan na nerevidiranim podacima, obzirom da Banka nema obavezu da vrši reviziju finansijskih izveštaja na polugodišnjem nivou. Detaljan pregled podataka o poslovanju Banke je dat u Napomenama uz finansijske izveštaje Univerzal banke A.D. na dan 30.06.2012.godine koje se prezentiraju uz ovaj izveštaj.

II. Uticaj makroekonomskih uslova poslovanja

U prvoj polovini 2012. godine se nastavljaju negativni trendovi poslovanja pod uticajem kumuliranog dejstva posledica svetske ekonomske krize. U našim uslovima dodatno se negativno odražava i kriza u evrozoni. Posledice se manifestuju kroz krizu likvidnosti i solventnosit privrednih subjekata, a na makro planu kroz:

- pad stope rasta društvenog bruto proizvoda i pad obima proizvodnje i
- povećanje obima nezaposlenosti zbog gašenja, odnosno stečaja i likvidacije velikog broja privrednih subjekata.

Zbog nedovoljnog obima priliva deviznih sredstava, posebno izostanka priliva po osnovu investicija, došlo je do visoke stope depresijacije dinara. Kurs je opao za 10,68% (sa 104,64 na dan 31.12.2011. na 115,82 na dan 30.06.2012.). Zbog pada vrednosti dinara i drugih uticaja, rast cena je na granici planiranih okvira, jer je u junu dostigao nivo od 5,5% (planirani okvir 4,5 +/- 1%). Nelikvidnost privrednih subjekata se povećava, što se negativno odražava prvo na kašnjenje u izmirenju obaveze prema bankama, a potom i na prestanak izmirivanja obaveza.

Navedeni uslovi se negativno odražavaju i prelivaju i na banke i njihove pokazatelje rada i rezultate poslovanja. To se reflektuje kroz pogoršanje kvaliteta kreditnog portfolia, povećanje učešća loše aktive u ukupnoj aktivni, povećanje obima rezervisanja i potrebnih rezervi kao i povećanju obima ispravki vrednosti plasmana sa negativnim uticajem na visinu kapitala banaka i Bilanse uspeha, pa to sve zahteva stalno kapitalno jačanje banaka.

Sa druge strane počev od 01.01.2012.godine u primeni su novi propisi Narodne banke Srbije koji predstavljaju primenu Bazel II standarda (Odluka o adekvatnosti kapitala, Odluka o upravljanju rizicima, Odluka o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki), koji zahtevaju od Banaka značajno veći obim kapitala, a u cilju povećanja sigurnosti bankarskog poslovanja.

Univerzal banka je u skladu sa Poslovnim planom Banke za 2012.godinu i usvojenim Planom mera za povećanje kapitala, u prvoj polovini 2012.godine obezbedila povećanje dopunskog kapitala preko uplate subordiniranih obaveza u visini od 723,7 miliona dinara, pa je na kraju obračunskog perioda (30.06.2012.) iskazala adekvatnost kapitala u skladu sa propisanom visinom (propisana 12%, a ostvarena 12,91%).

U drugoj polovini 2012.godine Banka će obezbediti još 6.000.000€ u dinarskoj protivvrednosti subordiniranih obaveza, kako bi održala potreban nivo kapitala primeren rizicima poslovanja.

III. Upravljanje rizicima poslovanja i poslovi sa licima povezani sa Bankom

1. U skladu sa Zakonom, Banka ima usvojenu Strategiju za upravljanje rizicima i usvojenu Politiku i procedure za upravljanje rizicima. Banka je za prvo polugodište 2012.godine upravljala rizicima u skladu sa zahtevima regulatornih organa i internim aktima usvojenim radi efikasnijeg upravljanja rizicima, a koji su usklađeni sa veličinom i organizacionom strukturom Banke, obimom aktivnosti i vrstama poslova koje Banka obavlja.
2. Banka ima definisane ciljeve u oblasti upravljanja rizicima u cilju povećanja efikasnosti poslovanja banke u kratkoročnoj i dugoročnoj perspektivi. U svom poslovanju Banka je najviše izložena kreditnom, kamatnom, deviznom i opertivnom riziku.

I pored velikog uticaja kreditnog i kamatnog rizika na poslovanje, usled pogoršanja kvatiteta kreditnog portfolia, što se odražava na naplatu potraživanja od klijenata i povećanja obima nekamatonosne aktive, usled prenosa obračunate kamate na suspendovanu i naplate potraživanja u materijalnim vrednostima, Banka je u celom periodu ostvarila veoma visok nivo likvidnosti i solventnost u poslovanju.

Za navedeni period Banka ostvaruje nizak nivo izloženosti prema licima povezanim sa Bankom (ostvaren 1,10%, propisan 20% kapitala) i ukazuje se da:

- Nije bilo važnih i značajnih poslovnih događaja nakon 30.06.2012. godine, do podnošenja ovog Izveštaja
- Nije bilo značajnih transakcija između povezanih lica u prvom polugodištu 2012.godine koje bi uticale na poslovanje Banke u tom periodu,
- Nije bilo transakcija između povezanih lica koje su navedene u poslednjem godišnjem izveštaju koje bi uticale na finansijsko stanje i rezultate poslovanja Banke u prvih šest meseci 2012. godine.

IV. Rezultati poslovanja Banke u prvom polugodištu 2012. godine

Osnovni podaci o poslovanju za period 01.01. do 30.06.2012. godine, daju se u nastavku.

1. Bilans stanja

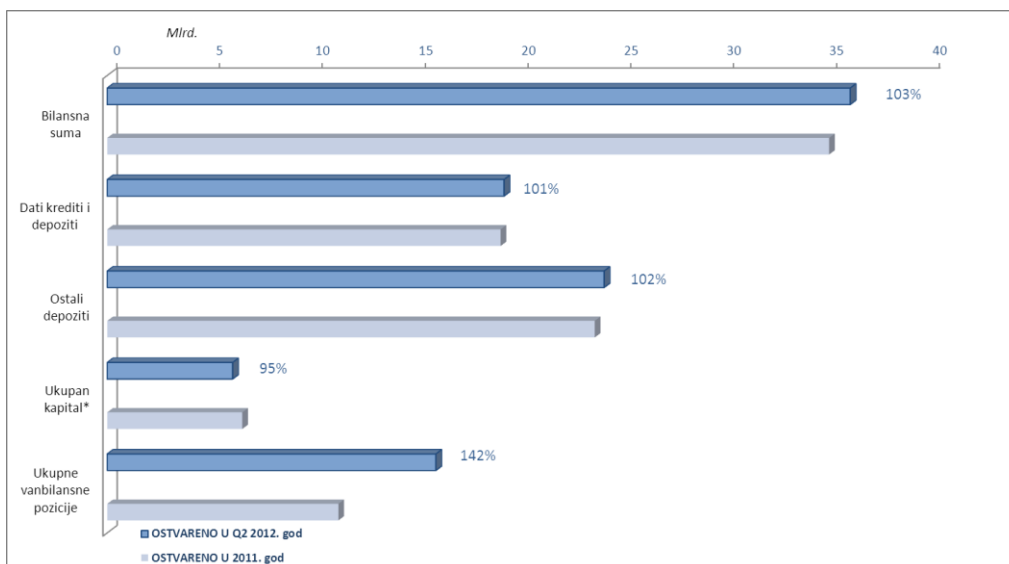
1. Bilans stanja i visina vanbilansnih pozicija Banke na dan 30.06.2012. godine, sa uporednim podacima ostvarenim na dan 31.12.2011. godine dati su u sledećoj tabeli:

000' RSD

Pozicija	Na dan 31.12.2011		Na dan 30.06.2012		Indeksi 4/2
	Iznos	%	Iznos	%	
1	2	3	4	5	6
Gotovina i gotovinski ekv.	2.856.941	8,14	2.743.135	7,59	96,02
Opozivi depoziti i krediti	6.799.148	19,37	8.108.377	22,45	119,26
Potraživanja za kamatu i naknadu	458.340	1,31	500.290	1,39	109,15
Dati krediti i depoziti	19.125.447	54,49	19.292.116	53,41	100,87
Hartije od vrednosti	1.896.171	5,40	1.568.354	4,34	82,71
Udeli (Učešća)	15.581	0,04	15.717	0,04	100,87
Ostali plasmani	863.413	2,46	773.722	2,14	89,61
Nematerijalna ulaganja	66.729	0,19	162.703	0,45	243,83
Osnovna sredstva i inv. nekretnine	2.135.324	6,08	2.776.078	7,69	130,01
Stalna sredstva namenjena prodaji	-	-	2.920	0,01	-
Odložena poreska sredstva	-	-	-	-	-
Ostala sredstva	879.483	2,51	175.381	0,49	19,94
Ukupna aktiva	35.096.577	100,00	36.118.793	100,00	102,91
OBAVEZE	28.530.681	81,29	29.904.289	82,79	104,81
Transakcioni depoziti	3.783.928	10,78	4.025.091	11,14	106,37
Ostali depoziti	23.702.388	67,53	24.157.836	66,88	101,92
Primljeni krediti	155.979	0,44	144.029	0,40	92,34
Obavze po osn. HOV promene vr. derivata	-	-	-	-	-
	87.486	0,25	76.915	0,21	87,92
Rezervisanja	86.411	0,25	35.853	0,10	41,49
Obaveze za poreze	1.414	0,00	1.834	0,01	129,70
Obavaze iz dobitka	6.308	0,02	6.306	0,02	99,97
Odložene poreske obaveze	5.020	0,01	5.020	0,01	100,00
Subordinirane obaveze	-	-	723.877	2,00	-
Ostale obaveze	701.747	2,00	727.528	2,01	103,67
KAPITAL	6.565.896	18,71	6.214.504	17,21	94,65
Akcijski i ostali kapital	4.643.061	13,23	4.643.061	12,85	100,00
Rezerve	1.805.290	5,14	1.923.226	5,32	106,53
Nerealizovani gubici po osn.HOV	-391	0,00	-391	0,00	100,00
Akumulirana dobit/gubitak	117.936	0,34	-351.392	-0,97	-297,95
Ukupna pasiva	35.096.577	100,00	36.118.793	100,00	102,91
Vanbilansne pozicije					
Poslovi u ime i za račun trećih lica	5.346.433	47,58	5.899.344	36,92	110,34
Preuzete buduće obaveze	3.584.741	31,90	4.169.983	26,10	116,33
Druge vanbilansne pozicije	2.305.115	20,51	5.907.575	36,98	256,28
Ukupno vanbilansne pozicije	11.236.289	100,00	15.976.902	100,00	142,19

2. Na dan 30.06.2012. godine Banka je ostvarila obim bilansne sume od 36.118.793 hiljada RSD (2,91% veće od prethodne godine) i obim vanbilansnog poslovanja od 15.976.902 hiljada RSD (42,19% veće od prethodne godine).

Ostvarenje najvažnijih bilansnih pozicija u prvom polugodištu 2012 godine u mlrd.RSD

2. Bilans uspeha

U periodu 01.01.2012. do 30.06.2012. godine Banka je ostvarila ukupne prihode u visini od 5.456.152 hiljade RSD (45,10% od planiranih za celu godinu) dok je iskazala ukupne rashode u visini od 5.807.544 hiljade RSD (48,64% planiranih za celu godinu) uz negativan finansijski rezultat od 352,4 miliona dinara. Struktura Bilansa uspeha se daje u sledećoj tabeli:

		000' RSD		
POZICIJA		Ostvareno	Ostvareno	Indeksi
		1.1. - 31.12.2011.	1.1. - 30.6.2012.	4/3
1	2	3	4	5
1.	Prihodi od kamata	3.616.106	1.580.200	43,70
2.	Rashodi od kamata	(1.969.825)	(848.079)	43,05
I	Neto prihodi od kamata (1. - 2.)	1.646.281	732.121	44,47
3.	Prihodi od naknada i provizija	537.866	249.615	46,41
3.1.	Prihodi od naknada	221.251	113.485	51,29
3.2.	Naknade platnog prometa	316.615	136.130	43,00
4.	Rashodi od naknada i provizija	(38.135)	(20.454)	53,64
II	Neto prihodi od naknada (3. - 4.)	499.731	229.161	45,86
III	Neto prihodi od kamata i naknada (I + II)	2.146.012	961.282	44,79
5.	Pozitivne kursne razlike	3.962.824	1.216.560	30,70
6.	Negativne kursne razlike	(3.954.829)	(2.039.099)	51,56
IV	Neto prihodi/(rashodi) od kursnih razlika (5. - 6.)	7.995	(822.539)	-10.288,17
7.	Prihodi od ukidanja indirektnih otpisa plasmana, rezervisanja i naplaćene suspendovane kamate	2.787.687	1.207.469	43,31
8.	Rashodi indirektnih otpisa plasmana, rezervisanja i po osnovu suspenzije kamate	(3.035.085)	(1.765.908)	58,18
V	Neto prihodi/(rashodi) od indirektnih otpisa plasmana, rezervisanja i suspend. kamata (7. - 8.)	(247.398)	(558.439)	225,72
9.	Prihodi od dividende i učešća	-	298	
10.	Prihodi od otpisanih podraživanja, po osnovu prodaje i naknadno utvrđeni prihodi	4.103	16	0,39
11.	Rashodi od otpisanih potraživanja, po osnovu prodaje i naknadno utvrđeni rashodi	(102.289)	(197)	0,19
12.	Prihodi od prodaje učešća, zakupnina i ostali prihodi	20.776	36.337	174,90
13.	Bruto zarade (zaposlenih i uprave sa dopr. poslodavca)	(892.007)	(389.733)	43,69
14.	Amortizacija	(107.797)	(64.466)	59,80
15.	Operativni i ostali poslovni rashodi (materijalni i dr. troškovi, porezi i takse)	(695.593)	(353.077)	50,76
VI	Neto ostali prihodi i drugi rashodi (sum 9. - 15.)	(1.772.807)	(762.021)	42,98
16.	Prihodi od promene vrednosti imovine i obaveza	1.168.955	1.165.657	99,72
17.	Rashodi od promene vrednosti imovine i obaveza	(1.144.065)	(326.530)	28,54
VII	Neto prihodi/(rashodi) od promene vrednosti imovine i obaveza (16. - 17.)	24.890	839.127	3.371,34
VIII	Ukupni prihodi	12.098.317	5.456.152	45,10
IX	Ukupni rashodi	(11.939.625)	(5.807.544)	48,64
X	BRUTO DOBIT	158.692	(351.392)	-221,43

V. Očekivanja za poslovanje do kraja 2012. Godine

Iako se očekuje da i u drugoj polovini 2012. Godine bude prisutan negativan uticaj makroekonomskih uslova Banka će merama koje će planski preduzimati do kraja 2012. Godine obezbediti:

- Visok nivo likvidnosti i solventnosti
- Uvećanje dopunskog kapitala i održanje nivoa adekvatnosti kapitala u skladu sa zahtevima regulatora i
- Pozitivno poslovanje na kraju 2012. Godine.

Direktor Sektora

Mr.Slobodanka Mišković

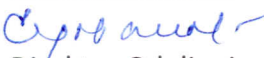
Izvršni direktor za razvoj

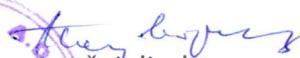

Petar Marković

IZJAVA

Finansijski izveštaji Univerzal banke AD Beograd za period 01.01.2012.-30.06.2012.god. sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji, Zakonom o bankama i važećim podzakonskim aktima Narodne banke Srbije, MRS i MSFI koji su prevedeni i objavljeni u Sl.Glasniku RS do oktobra 2010. god. Prema našem mišljenju, polugodišnji finansijski izveštaji za period 01.01.2012. do 30.06.2012.god. u svim materijalno značajnim pitanjima daju istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, dobicima i gubicima i finansijskom položaju Univerzal banke AD. Finansijski izveštaji za period 01.01. – 30.06.2012. godine nisu revidirani.

Lica odgovorna za sastavljanje finansijskih izveštaja

Slavica Jovanović

Direktor Odeljenja za
finan.računovodstvene
poslove

Petar Marković

Izvršni direktor za razvoj

